

Sedmični razvoj sudske prakse
6. – 10. septembar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 8	M.P. v. Portugal , br. 27516/14 7. septembar 2021. Odjel IV	Pravo na privatni život i prepisku. Novi činjenični kontekst. Suprug podnositeljice predstavke je u brakorazvodnoj parnici, bez njenog pristanka, otkrio neke njene privatne i intimne onlajn poruke – razmijenjene na sajtu za upoznavanje. Žalila se da njen bivši suprug nije kažnjen u naknadnom krivičnom postupku zbog kršenja povjerljivosti njene prepiske. - Pozitivne obaveze države u ovom kontekstu (paragraf 44), postojanje zaštite koju pruža domaći pravni sistem (paragrafi 45-46) i balansiranje koje treba preduzeti u procesu donošenja sudskih odluka, što uključuje, u ovom slučaju, pravo muža na razumnu priliku da pravično iznese dokaze u svom slučaju (paragraf 46); i, u konkretnoj situaciji, važnost ograničenih efekata otkrivanja ovih e-poruka na privatni život podnosioca predstavke (vidi paragrafe 48-49). - Vidi rekapitulaciju relevantne sudske prakse: paragrafi 39-42. Nije utvrđena povreda člana 8.

Sedmični razvoj sudske prakse
13. – 17. septembar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 29 Oviiedo Konvencije</p> <p>Član 47 stav 2 Konvencije</p>	<p>Decision on a request for an advisory opinion under the COE Convention on Human Rights and Biomedicine (Oviiedo Convention)</p> <p>15. septembar 2021.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Konvencija o ljudskim pravima i biomedicini („Konvencija Oviiedo“).</p> <p>Prvi zahtjev Sudu prema članu 29. Konvencije o ljudskim pravima i biomedicini („Konvencija Oviiedo“), prema kojem ESLJP može davati „savjetodavna mišljenja o pravnim pitanjima koja se tiču tumačenja“ Konvencije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opća razmatranja o pitanju nadležnosti Suda u Strazburu u odnosu na Konvenciju iz Oviiedo. Pojašnjenje prirode, obima i ograničenja te nadležnosti. Sud je priznao da ima nadležnost da daje savjetodavna mišljenja prema članu 29. Konvencije Oviiedo, te je razmatrao svoju nadležnost u pogledu ovog konkretnog zahtjeva. - Savjetodavna nadležnost dodijeljena Sudu Protokolom br. 16 treba se jasno razlikovati od one koju predviđa Konvencija iz Oviiedo: nadležnost Suda prema Protokolu br. 16 ima za cilj jačanje primjene Konvencije u konkretnim predmetima koji se vode pred domaćim sudovima, čime se unapređuje primjena principa supsidijarnosti. <p>Svrha člana 47. stav 2. Konvencije. Vidi i upućivanje na Konvenciju o pravima osoba sa invaliditetom.</p> <p>Sud se oglasio nenadležnim.</p>
<p>Član 14 u vezi sa članom 8</p>	<p>X. v. Poland, br. 20741/10</p> <p>16. septembar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Diskriminacija.</p> <p>Podnositeljica predstavke se žalila da su domaći sudovi odbili da joj daju starateljstvo nad djetetom na osnovu njene seksualne orijentacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iz odluka je proizašlo da je njena seksualna orijentacija kontinuirano bila u centru razmatranja i bila je sveprisutna u svakoj fazi sudske postupka (paragrafi 78-80). - U obrazloženjima odluka domaćih sudova se navodi kao prednost da sva braće i sestre žive zajedno i važnost „muškog uzora“ u odgoju dječaka. O zahtjevima Konvencije u ovom kontekstu, vidi paragrafe 85-92.

		<p>Razlika "zasnovana isključivo ili odlučno" na razmatranjima u vezi sa seksualnom orijentacijom aplikantice: paragraf 92.</p> <p>Utvrđena povreda člana 14. u vezi sa članom 8. Konvencije.</p>
<p>Član 5</p> <p>Član 1</p> <p>Protokola br. 4</p>	<p>Moldoveanu v. the Republic of Moldova, br. 53660/15</p> <p>14. septembar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pritvor.</p> <p>Podnositeljica predstavke je uhapšena i pritvorena zbog optužbi za prevaru nakon što nije izvršila isplatu duga trećoj strani. Prije svega se žalila da je pritvorena bez postojanja osnovane sumnje da je počinila krivično djelo, kako je predviđeno članom 5. Konvencije. Također je navela da je lišena slobode samo zbog nemogućnosti da otplati dug što dakle predstavlja kršenje člana 1. Protokola br. 4 uz Konvenciju.</p> <p>- Član 5. stav 1 c) u pogledu postojanja „osnovane sumnje“: sudovi su bezrezervno i bez prethodne provjere prihvatili stav tužilaca koji se, iz očiglednih razloga, nije mogao smatrati objektivnim i nepristrasnim. Oni su takođe bez rezerve prihvatili nepotpune i obmanjujuće izjave koje je tužilac dao u svojim zahtjevima za određivanje pritvora podnositeljici predstavke i produženje njenog pritvora: paragrafi 51-57.</p> <p>- Član 5. stav 3 i član 1. Protokola br. 4: nije potrebno posebno ispitivati.</p> <p>Utvrđena povreda člana 5. st. 1. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Abdi v. Denmark, br. 41643/19</p> <p>14. septembar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Protjerivanje.</p> <p>Pravo na privatni život, vidi paragrafe 30 i 31. Podnosilac predstavke je državljanin Somalije koji je od svoje četvrte godine zakonito živio u Danskoj oko dvadeset godina.</p> <p>Žalio se na odluku o protjerivanju, uz trajnu zabranu ponovnog ulaska, nakon što je osuđen za posjedovanje napunjenog pištolja i municije na javnom mjestu u posebno otežavajućim okolnostima. Osuđen je na dvije godine i devet mjeseci zatvora.</p> <p>- Primjena sudske prakse o protjerivanju naseljenih migranata bez vlastite porodice (paragrafi 29 i 32). Pitanje da li su državni organi adekvatno naveli „veoma ozbiljne razloge“ prilikom procjene</p>

		<p>slučaja podnosioca predstavke u kontekstu zločina koji predstavlja ozbiljnu prijetnju javnom redu: paragrafi 32-45.</p> <p>Težina koja se posebno pridaje postojanju veoma dugih veza podnosioca predstavke sa zemljom domaćinom i praktično nepostojećih veza sa zemljom porjekla, kao i nedostatku relevantnih prethodnih osuda i upozorenja o protjerivanju: vidjeti paragrafe 39-43.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8.</p>
<p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p>Pintar and Others v. Slovenia, br. 49969/14 i 4 druga 14. septembar 2021. Odjel II</p>	<p>Dionice. Zaštita imovine. Slučaj se odnosio na vanredne mjere Banke Slovenije iz 2013. i 2014. godine u odnosu na glavne slovenačke banke. Mjere su rezultirale poništenjem svih dionica ili obveznica koje su držali podnosioci predstavke, bez ikakve naknade. Između ostalog, oni su se žalili da nemaju pravna sredstva za efikasno osporavanje navedenih mjera zbog kontinuiranog neuspjeha države da obezbijedi pravni lijek koji bi bio efikasan i dostupan u praksi. Postoje hiljade pojedinaca i pravnih lica u sličnoj situaciji kao i podnosioci predstavke.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Član 1. Protokola br. 1 je primjenjiv na poništenje dionica podnosilaca predstavke čak i pod pretpostavkom da je opravdan prigovor Vlade u vezi s njihovom upitnom ekonomskom vrijednošću: paragraf 91. - Ispitivanje prema posebnom zahtjevu "zakonitosti", odnosno da li je miješanje u imovinu podnosilaca predstavke bilo praćeno dovoljnim procesnim garancijama protiv samovolje i da li je prema tome bilo zakonito u smislu člana 1. Protokola br. 1; vidi upućivanje na nalaz Ustavnog suda: paragrafi 97-111. Uzeta u obzir činjenica da je Sud Evropske unije donio prethodnu odluku u okviru svog prethodnog postupka: vidjeti paragraf 101. - Pitanje iscrpljivanja domaćih pravnih lijekova (član 35. stav 1.) i posebno činjenica da je osiguranje djelotvornog pravnog lijeka u ovom slučaju bilo povezano sa složenim pitanjima u vezi s poštovanjem različitih principa prema pravu EU: vidjeti paragrafe 79, te 99 do 101. - Za primjenu člana 46: vidi paragrafe 113 i 114.

		Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1. uz Konvenciju.
Član 1 Protokola br. 1	Yavuz Özden v. Turkey , br. 21371/10 14. septembar 2021. Odjel II	Faktička eksproprijacija. Zemljišna parcela podnosioca predstavke je zonirana kao zona vojne sigurnosti. On je naveo da su vlasti ušle u posjed njegovog zemljišta bez isplate naknade i bez sprovođenja predviđenog postupka eksproprijacije. - Vidi naročito paragrafe 78-84 u vezi administrativnih propusta. Sudski odgovor koji treba postojati u slučaju takvog jednostranog prisvajanja privatne imovine od strane uprave bez naknade: vidi paragrafe 72 do 87 i posebno paragrafi 85 i 86. Utvrđena povreda člana 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju.
Član 10	Tuncer Bakirhan v. Turkey , br. 31417/19 14. septembar 2021. Odjel II	Pritvor bivšeg gradonačelnika zbog navodne uključenosti u terorizam. Sloboda izražavanja. Predmet se odnosio na hapšenje bivšeg gradonačelnika, predstavnika opozicione stranke, u novembru 2016. godine i njegovo pritvaranje zbog navodnog terorizma, a nakon javnih izjava i učešća na skupovima. Proveo je u zatvoru oko dvije godine i jedanaest mjeseci, od čega je više od dvije godine i osam mjeseci proveo u istražnom pritvoru. - Sloboda izražavanja je od posebnog značaja za izabranog predstavnika naroda. Po mišljenju Suda, aktivnosti zbog kojih je podnosilac predstavke bio kritikovan bile su jasno političke prirode. Iako izabrani predstavnici imaju odgovornost da ne podstiču klimu društvene konfrontacije, ozbiljnost mješanja je očigledno nesrazmjerna: vidjeti paragrafe 78 do 81. Mjera za koju Sud smatra da nije bila striktno potrebna u posebnim okolnostima vanrednog stanja. Vidi takođe pravo na slobodu i sigurnost iz člana 5. stav 3: paragrafi 57 i 58, i njegovu interakciju sa članom 10. Konvencije: paragraf 78. Utvrđena povreda člana 5. stav 3 zbog nepostojanja dovoljnog osnova za određivanje i produženje pritvora, te povreda člana 10. Konvencije.
Član 8	Volodina v. Russia (br. 2) , br. 40419/19	Nasilje u porodici u online okruženju.

	<p>14. septembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na privatni život. Pritužba se odnosila na ponovljene radnje online nasilja od strane bivšeg partnera, uključujući objavljivanje intimnih fotografija bez pristanka, uhođenje i lažno predstavljanje na društvenim mrežama.</p> <p>- Član 35. stav 2 b) (pitanje koje je Sud navodno već ispitao): vidi paragrafe 37 do 40. Vlada je navela da je pritužbu o navodnom uhođenju uz upotrebu uređaja za praćenje već ispitao Sud u prvom predmetu podnosioca predstavke (Volodina v. Russia, br. 41261/17, 9. jul 2019. godine).</p> <p>- Sažetak sudske prakse o cyber nasilju kao aspektu nasilja u porodici i pozitivnim obavezama država u ovoj oblasti (paragrafi 47 do 49).</p> <p>- Zahtjev za krivičnopravnom reakcijom u slučaju dovoljno teških djela cyber nasilja; neadekvatnost mjera u nacionalnom zakonu kojim bi se osigurala zaštita od ponovljenih radnji cyber nasilja (paragrafi 57-59).</p> <p>Potreba za posebnom pažnjom u vođenju postupaka u slučajevima nasilja u porodici, uključujući cyber nasilje (paragrafi 62 i 67).</p> <p>Vidi takođe materijale UN-a i Vijeća Evrope o cyber nasilju nad ženama (paragrafi 22-24).</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 6</p>	<p>Brus v. Belgium, br. 18779/15</p> <p>14. septembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na pristup advokatu.</p> <p>Pravo na pravično suđenje (krivični aspekt).</p> <p>Podnosilac predstavke je naveo da je u pritvoru i tokom saslušanja i razgovora koji su vođeni tokom istražne faze postupka bio lišen prava na pristup advokatu. On se također žalio na dužinu postupka.</p> <p>- Pristup advokatu: Primjena principa postavljenih u predmetu Beuze v. Belgium [Veliko vijeće], u kontekstu ograničenja određene razmjere (paragraf 28): vidjeti paragrafe 27-36.</p> <p>- Član 6 (krivični aspekt): Prekomjerna dužina složenih krivičnih postupaka u vezi sa krivičnim djelima privrednog kriminala (13 godina): vidjeti paragraf 42 i posebno paragrafe 45 i 46. Vidi takođe paragraf 53 u vezi primjene člana 41 Konvencije.</p>

		Utvrđena povreda člana 6. stav 1 i stav 3, tačka c) Konvencije.
<p>Član 11</p>	<p>Savenko and Others v. Russia, br. 13918/06</p> <p>14. septembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Registracija političke partije. Zatvaranje udruženja.</p> <p>Slučaj se ticao zatvaranja javnog registrovanog udruženja od strane vlasti - nakon vanrednog ponavljanja postupka koji je okončan pravosnažnom presudom u korist podnosilaca predstavke (paragraf 72) - zbog propusta da dostave godišnje izvještaje o radu i da svoj naziv uskladi sa nedavno izmijenjenim Zakonom o javnom udruživanju.</p> <p>Podnosioci predstavke su se takođe žalili na odluku vlasti kojom je odbijen njihov zahtjev za registracijom političke stranke, pozivajući se na njenu povezanost sa etničkom skupinom koja je zabranjena domaćim zakonom i nepoštivanje formalnih uslova propisanih domaćim zakonom.</p> <p>- Opravdanost razumnih pravnih formalnosti u odnosu na nesrazmjerno drastične sankcije nametnute udruženju u ovom konkretnom slučaju: vidjeti paragrafe 69-73. Zaključak Vrhovnog suda je proglašen nerazumnim, a utvrđeno je da sva relevantna pitanja nisu propisno ispitana: paragrafi 70 i 71.</p> <p>- Odbijanje da se registruje politička partija, posebno zbog njene navodne etničke pripadnosti. Obaveze vlasti da pokažu da je tako stroga mjera „neophodna u demokratskom društvu“: vidjeti paragrafe 91-96.</p> <p>Vidi takođe sažetak relevantne sudske prakse: paragrafi 59-63 i 85-88.</p> <p>Utvrđena povreda člana 11. Evropske konvencije.</p>
<p>Član 2</p> <p>Član 3</p>	<p>M.D. and Others v. Russia, br. 71321/17 i 9 drugih</p> <p>14. septembar 2021.</p>	<p>Deportacija u Siriju.</p> <p>Podnosioci predstavke su državljani Sirije, koji su između 2011. i 2014. godine ušli u Rusku Federaciju, a zatim u istoj ostali duži vremenski period nego što je to bilo predviđeno njihovim vizama. Pritužbe su se ticale njihovog hapšenja i pritvora, imigracionih optužbi podignutih protiv njih pojedinačno, i naknadnih naloga za protjerivanje.</p>

	Odjel III	<p>- Podnosioci predstavke nisu imali pomoć pravnog zastupnika pred prvostepenim sudom i nisu govorili jezik koji se koristio prilikom lišenja slobode: stoga su stavljeni u prilično ranjiv položaj (paragrafi 92 i dalje); obaveze domaćih sudova u ovakvim situacijama da, posebno uzmu u obzir, po vlastitom nahođenju, informacije iz "pouzdanih i objektivnih" međunarodnih i nacionalnih izvora, a koje se tiču situacije u zemlji porijekla podnosilaca predstavke (vidi paragrafe 98-100).</p> <p>- Vidi posebno ispitivanje nedavne opšte sigurnosne situacije u Siriji od strane Suda, te upućivanje na međunarodne izvještaje: paragrafi 104-119.</p> <p>Utvrđeno da bi postojala povreda člana 2. i 3. EK u slučaju deportacije podnosilaca predstavke u Siriju.</p>
--	-----------	---

Sedmični razvoj sudske prakse
20. – 24. septembar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 10	Ringier Axel Springer Slovakia, a.s. v. Slovakia (br. 4) , br. 26826/16 23. septembar 2021. Odjel I	Novčana kazna zbog izjava gosta u emisiji. Podnosilac predstavke je preduzeće za multimedije. Izrečena mu je novčana kazna u iznosu od 500 eura zbog izjave popularne pjevačice u jednoj od emisija. Vlada je, između ostalog, tvrdila da podnosilac predstavke nije pretrpio značajnu štetu s obzirom na skroman iznos kazne u poređenju sa njenim velikim profitom. - Član 35. stav 3. b): Stupanje na snagu Protokola br. 15 (1. avgust 2021.) i izmjena člana 35. stav 3. b) Konvencije koji se tiče brisanja druge zaštitne klauzule kriterija beznačajne posljedice ("i pod uslovom da nijedan predmet, koji nije propisno razmatran od strane domaćeg suda, ne može biti odbijen po ovom osnovu"). - Prva primjena Suda amandmana na član 35. stav 3. b) Konvencije: vidjeti paragraf 20. - Navodni nedostatak značajnog nedostatka u kontekstu člana 10: paragrafi 25-29. Utvrđena povreda člana 10.
Član 10	Milosavljević v. Serbia (br. 2) , br. 47274/19 21. septembar 2021. Odjel II	Kleveta. Građanski postupak za klevetu protiv časopisa i podnosioca predstavke (glavnog urednika časopisa), nakon objavljivanja članka u kojem se govori o korupciji u upravljanju gradskim grobljem. Domaći sudovi su utvrdili da je članak naštetio čast i ugled direktora groblja i naložili su podnosiocu predstavke i drugim tuženim da plate odštetu plus troškove u iznosu od približno 1.241 eura. - Funkcionisanje javnog pogrebnog preduzeća odnosilo se na pitanje od javnog interesa i 'javne ličnosti' (vidi paragrafe 60-62). Pisanja štampe koje imaju za cilj „omalovažavanje“ javne ličnosti (za razliku od provokacije) smatraju se kršenjem relevantnih novinarskih i etičkih standarda (paragraf 65).

		<p>- Težina izrečene građanske sankcije se ocjenjuje s obzirom na broj tuženih u konkretnom slučaju i činjenicu da dosuđeni iznosi nikada nisu izvršeni ni prema jednom od njih (paragraf 70).</p> <p>Nema povrede člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 5 stav 1</p>	<p>Kerem Çiftçi v. Turkey, br. 35205/09</p> <p>21. septembar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Pritvor. Naknada štete.</p> <p>Podnosilac predstavke je držan u policijskom pritvoru oko sat i po, na osnovu naloga za hapšenje koji je povučen mjesec dana ranije, ali odluka o povlačenju naloga za hapšenje nije bila prosljeđena policiji. Njegov zahtjev za naknadu štete je odbijen pozivanjem, između ostalog, na "međuinstitucionalno funkcioniranje".</p> <p>- Vidi sudsku praksu o administrativnim nedostacima u razmjeni dokumenata između različitih državnih organa, a u konkretnom slučaju, period od mjesec dana (u poređenju sa presedanima), koji se smatra nerazumnim i neprihvatljivim kašnjenjem suda u dostavljanju svoje odluke javnom tužiocu u istom gradu: paragrafi 31-34.</p> <p>Utvrđena povreda člana 5. st. 1 i 5 Konvencije.</p>
<p>Član 37 stav 2</p>	<p>Willems and Gorjon v. Belgium, br. 74209/16 i 3 druga</p> <p>21. septembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Obaveza države da ispoštuje obaveze iz jednostrane izjave date pred Evropskim sudom za ljudska prava.</p> <p>Odluka o vraćanju predstavke na spisak predmeta, vidjeti paragrafe 53 i 66.</p> <p>Predmet se uglavnom odnosio na odbijanje Kasacionog suda za ponavljanje krivičnog postupka, uprkos jednostranoj izjavi belgijske vlade, na osnovu koje je Sud brisao predstavke sa svoje liste predmeta u skladu sa članom 37. stav 1. Konvencije.</p> <p>- Podjela vlasti/nezavisnost pravosuđa i efekti jednostrane izjave ili prijateljskog rješenja na postupak na domaćem nivou: vidjeti paragrafi 58-61.</p> <p>- Oslanjanje Suda na "zajedničku odgovornost država članica i Suda" (vidi predmet Guðmundur Andri Ástráðsson v. Iceland [Veliko vijeće]), u kontekstu odbijanja zahtjeva za ponavljanje postupka od strane kasacionog suda nakon što je u postupku pred ESLJP tužena država dala jednostranu izjavu na osnovu koje je predstavka brisana sa liste predmeta: paragrafi 61, 64, 66.</p>

		<p>- Vidi i međunarodnu odgovornost države u pogledu obaveza koje su preuzele vlade u svojim jednostranim izjavama, paragraf 51.</p> <p>Član 46: vidjeti paragrafe 96-99.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. st. 1 Konvencije.</p>
<p>Član 2</p>	<p>Carter v. Russia, br. 20914/07</p> <p>21. septembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Novi kontekst. Naručeno ubistvo. Odgovornost države. Efikasnost istrage.</p> <p>Predmet se odnosio na trovanje supruga podnositeljice predstavke, ruskog dezertera i disidenta, u Ujedinjenom Kraljevstvu. Podnositeljica predstavke je tvrdila da je ubistvo naručeno / izvršeno uz odobrenje ili pristanak ruskih vlasti koji takođe nisu sprovele efikasnu domaću istragu ubistva.</p> <p>- Razvoj sudske prakse Suda u vezi jurisdikcije tužene države (prema proceduralnim i materijalnim aspektima člana 2) i utvrđivanja odgovornosti za naručeno ubistvo van teritorije tužene države prema materijalnom dijelu člana 2. Vidi i način na koji se Sud pozvao na izvještaj Litvinenko istrage provedene u Ujedinjenom Kraljevstvu, kao dokazno sredstvo u postupku pred Sudom (paragraf 100-110).</p> <p>- Član 38 Konvencije: paragrafi 90-94 o neopravdanom odbijanju tužene države da dostavi kopije materijala koje je zatražio Sud u vezi sa domaćom istragom o smrti supruga podnositeljice predstavke, i uticaju ovakvog odbijanja na povredu procesnog dijela člana 2: paragraf 143 i njegov suštinski dio: paragrafi 167 i 169.</p> <p>- Član 1 (ekstrateritorijalna nadležnost prema članu 2 u ovom kontekstu): paragrafi 124-136, uključujući rekapitulaciju relevantne sudske prakse, a posebno paragrafi 130 i 134.</p> <p>- Član 2 u vezi nadležnosti i odgovornosti tužene države prema materijalnom dijelu člana 2: paragrafi 149-172; davanje otrova u specifičnoj situaciji (paragraf 161) i slučaju 'ekstrateritorijalnog ciljanog ubistva': paragrafi 165-169.</p> <p>Utvrđena povreda člana 2. Konvencije.</p>

<p>Član 6</p> <p>Član 10</p> <p>Član 15</p>	<p>Dareskizb Ltd. v. Armenia, br. 61737/08</p> <p>21. septembar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Sloboda izražavanja. Proglašenje vanrednog stanja.</p> <p>Dana 1. marta 2008. godine, nakon rastjerivanja demonstracija opozicije koje su uslijedile nakon objavljivanja preliminarnih rezultata predsjedničkih izbora, aktuelni predsjednik je usvojio dekret o proglašenju vanrednog stanja u Jerevanu i uveo, između ostalog, ograničenja na objavljivanje putem medija.</p> <p>U skladu sa članom 15. Konvencije, armenske vlasti su obavijestile generalnog sekretara Vijeća Evrope o odstupanju od brojnih prava, uključujući ona zaštićena članom 10. stav 1.</p> <p>Kompanija podnosilac predstavke, koja je izdavala dnevne novine opozicije, bila je spriječena da ih objavljuje za vrijeme vanrednog stanja.</p> <p>- Član 15: Pojam i obim vanrednog stanja koje "ugrožava život nacije". Ispitivanje valjanosti derogacije iz člana 15. u novom kontekstu, odnosno u situaciji masovnih postizbornih protesta opozicije tokom kojih je bilo epizoda nasilja. Vidi novo neslaganje Suda sa stavom države o postojanju vanredne situacije koja prijeti životu nacije: paragrafi 57-63.</p> <p>- Član 10 u kontekstu vanrednog stanja, paragraf 77. Ograničenja koja imaju efekat gušenja političke debate i ućutkivanja izdvojenih mišljenja su protiv same svrhe člana 10: paragraf 78.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6 (pravo na pristup sudu), te povreda člana 10.</p>
<p>Član 11</p> <p>Član 15</p>	<p>Barseghyan v. Armenia, br. 17804/09</p> <p>21. septembar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Zabrana okupljanja. Derogacija prava za vrijeme vanrednog stanja.</p> <p>Predmet se odnosio na zabranu upućenu podnosiocu predstavke da održi i učestvuje na skupu u Gjumriju, drugom po veličini gradu u Armeniji, i administrativnoj kazni koja mu je izrečena zbog nepoštivanja naredbi policijskih službenika (član 11).</p> <p>- Član 15: Teritorijalni obim derogacije prema Konvenciji. Država je valjano derogirala svoje obaveze prema članu 15. Konvencije: međutim, ta derogacija se odnosila isključivo na grad Jerevan, dok se ovaj slučaj (paragraf 36) odnosio na drugi grad, tako da se derogacija smatra neprimjenjivom <i>ratione loci</i>.</p>

		<p>- Vidi i paragraf 54 u vezi prava iz člana 11. Konvencije. U principu, činjenica da je vanredno stanje proglašeno u glavnom gradu države ne može sama po sebi opravdati zabranu prava na slobodu okupljanja u drugom gradu.</p> <p>Utvrđena povreda člana 11.</p>
<p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p>Aliyeva and Others v. Azerbaijan, br. 66249/16 i 6 drugih 21. septembar 2021. Odjel V</p>	<p>Zaštita imovine. Legitimno očekivanje. Određivanje naknade u slučaju eksproprijacije. Podnosioci predstavke su se žalili da im domaći sudovi, suprotno zakonu, nisu dodijelili dodatnu naknadu, predviđenu domaćim zakonom, za stanove u njihovom vlasništvu, a koji su eksproprijirani radi proširenja autoputa. Njihovi prigovori su se fokusirali na nedosljedan pristup domaćih sudova i navodnu arbitrarnost njihovih odluka.</p> <p>- Prihvatljivost predstavke (vidi pojam "legitimnog očekivanja"): u slučaju podnosioca predstavke, Vrhovni sud je odstupio od svojih nalaza u prethodnim sličnim predmetima. Međutim, tvrdnja podnosioca predstavke da imaju pravo na dodatnu naknadu bila je dovoljno utvrđena od strane jasne linije sudske prakse Vrhovnog suda, uprkos postojećim kontradiktornostima u pristupu domaćih sudova. Kao takva, predstavljala je „legitimno očekivanje“, dovoljno utvrđeno u domaćem pravu, da se na nju primjenjuje pojam „imovine“ (paragraf 111) i uporedi sa obrazloženjem u paragrafima 118-120 o propustu da se ubjedljivo demonstrira postojanje 'legitimnog očekivanja'.</p> <p>- Vidi paragraf 127: Pitanje postojanja uplitanja u ovom predmetu je neodvojivo od pitanja njegove "zakonitosti": vidi ocjenu u paragrafima 129-135, uključujući ulogu Vrhovnog suda u rješavanju neslaganja/konflikta prakse u samom kontekstu člana 1. Protokola br. 1: paragrafi 133 i 134.</p> <p>Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>

Sedmični razvoj sudske prakse
27. septembar – 1. oktobar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 8	<p>Çakmak v. Turkey (odluka), br. 45016/18</p> <p>7. septembar 2021. (pisani opravak 30. septembar 2021.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Kleveta. Twitter.</p> <p>Pravo na privatni život. Podnosilac predstave, koji je u relevantno vrijeme bio tužilac, žalio se da vlasti, nakon njegove krivične prijave, nisu dalje provele istragu kako bi identifikovale autora tvita objavljenog na Twitteru kojeg je smatrao klevetničkim.</p> <p>- Vidi rezime relevantne sudske prakse o poštovanju privatnog života i slobodi izražavanja na Internetu/društvenim medijima, uključujući i neophodnost da se uzmu u obzir 'specifičnosti stila komunikacije na određenim internet portalima': vidi paragrafe 41-51.</p> <p>- U ovom slučaju, informacije koje su bile potrebne istražnim organima su bile pohranjene u Sjedinjenim Američkim Državama. Pitanje u vezi sa obimom pozitivne obaveze države članice prema Konvenciji u takvom scenariju: vidi posebno paragraf 59. Što se tiče tehničkih ograničenja na Twitteru i efikasnih mehanizama dostupnih za blokiranje ili brisanje poruke, vidi paragrafe 61- 65.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
Član 14 u vezi sa članom 11	<p>Demokrat Parti v. Turkey (odluka), br. 8372/10</p> <p>7. septembar 2021. (pisani opravak 30. septembar 2021.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Javno finansiranje političkih partija.</p> <p>Predstavka se odnosila na navodnu nejednakost između različitih političkih partija koje učestvuju u izbornoj kampanji i njihov pristup javnom finansiranju.</p> <p>Procjena da li je politička stranka tretirana drugačije u odnosu na drugu političku stranku u sličnoj situaciji u ostvarivanju svojih prava ili njenih političkih aktivnosti (zahtjev da bude stavljena u "analognu ili relevantno sličnu situaciju", vidi predmet Fábián v. Hungary [Veliko vijeće], paragraf 121).</p> <p>Odsustvo diskriminacije između političkih partija u kontekstu izbornih pravila i podobnosti za javno finansiranje: vidi paragrafe 38-43, sistem javnog finansiranja političkih partija na domaćem nivou i uslovi potrebni da bi im se odobrilo javno finansiranje.</p>

		Nedopustiva aplikacija.
<p>Član 35</p> <p>Član 37</p>	<p>Seker v. Turkey (odluka), br. 30330/19</p> <p>7. septembar 2021. (pisani opravak 30. septembar 2021.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Zaštita aplikanta ostvarena na domaćem nivou u postupku medijacije.</p> <p>Tužena Vlada je zatražila od Suda da predstavku proglašuje neprihvatljivom zbog zloupotrebe prava na predstavku, u skladu sa članom 35. st. 3 (a) i 4. Konvencije, a zbog propusta podnosioca predstavke da pruži informacije o uspješnoj medijaciji i nagodbi koja je postignuta prije podnošenja predstavke Sudu.</p> <p>Sud radije ispituje ovo pitanje na osnovu člana 37. stav 1. tačka c) Konvencije: vidi paragrafe 18-20 i odluku u predmetu Belošević v. Croatia čiji je prevod dostupan na web stranici Ureda zastupnika Republike Hrvatske pred ESLJP, kliknite OVDJE.</p> <p>Skinuta sa liste predmeta: paragrafi 21-23.</p>
<p>Član 35 stav 1</p>	<p>Köhler v. Germany (odluka), br. 3443/18</p> <p>7. septembar 2021. (pisani opravak 30. septembar 2021.)</p> <p>Odjel III</p>	<p>Efikasnost pravnog lijeka na domaćem nivou. Apelacije Ustavnom sudu.</p> <p>U ovom slučaju, podnosilac predstavke je uložio žalbu ustavnom sudu Land-a, ali ne i Saveznom ustavnom sudu. Tužena Vlada je iznijela prigovor neiscrpljivanja pravnih lijekova na domaćem nivou navodeći da se podnosilac predstavke trebao direktno žaliti Saveznom ustavnom sudu umjesto da se obrati Ustavnom sudu u Berlinu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primjena opšteg pravila prema kojem, kada se koristi jedan pravni lijek, nije potrebna upotreba drugog pravnog lijeka koji ima "u suštini isti cilj" (paragraf 68) u specifičnom kontekstu ustavnih tužbi dostupnih pred ustavnim sudom nekog dijela države i, na saveznom nivou, pred Saveznim ustavnim sudom (paragraf 69). - Direktna ustavna žalba na saveznom nivou „dodala bi bitne elemente koji su nedostupni” korišćenjem ustavne žalbe Ustavnom sudu u Berlinu (paragraf 73). <p>Nedopustiva aplikacija.</p>

Sedmični razvoj sudske prakse
4. – 8. oktobar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 8	Stoklosa v. Poland (odluka), br. 68562/14 14. septembar 2021. (pisani opravak 7. oktobar 2021.) Odjel I	<p>Otkrivanje podataka o zdravstvenom stanju tokom sudskog ročišta. Pravo na privatni život. Podnosilac predstavke, poznati biznismen, žalio se na nepotrebno otkrivanje informacija o svojoj bolesti na ročištu, u kontekstu njegovih ponovljenih zahtjeva za odlaganje suđenja zbog lošeg zdravlja. Na ročištu su bili prisutni novinari lokalne televizije. Nisu imali dozvolu za snimanje postupka, ali su relevantnu izjavu sudije snimili i objavili na internetu. Podnosilac predstavke je pokrenuo građansku tužbu protiv sudije zbog povrede njegovih ličnih prava.</p> <p>Uporedite sa predmetom L.L. v. France i pogledajte obrazloženje Vrhovnog suda. Interesi drugih strana u postupku i potreba da se osigura nesmetano vođenje suđenja, naspram interesa podnosioca predstavke da zaštiti povjerljivost svojih medicinskih podataka u posebnim okolnostima njegovog predmeta: paragrafi 40-46.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
Član 1 Protokola br. 1	Iofil AE v. Greece (odluka), br. 50598/13 7. septembar 2021. (pisani opravak 7. oktobar 2021.) Odjel I	<p>Kontrola korišćenja imovine od opšteg interesa „da bi se obezbjedilo plaćanje poreza“. Predmet se ticao obaveze nametnute kompaniji podnosiocu predstavke da plati porez na transakciju u kojoj je prodala neke hartije od vrijednosti prije nego li ih je ponovno otkupila sljedeći dan.</p> <p>- Tumačenje nacionalnog prava od strane domaćih sudova u kontekstu oporezivanja. Uspostava ravnoteže između javnog interesa da naplati poreze i prava kompanije podnosioca predstavke na mirno uživanje svoje imovine. Široko polje slobodne procjene države u pitanjima oporezivanja i naplata poreza na transakciju jer se prodaja/povratna kupovina hartija od vrijednosti dogodila različitim radnim danima, a ne istog dana: paragrafi 42-50.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
Član 7 Član 35. stav 3	Bartolo v. Malta (odluka), br. 40761/19	<p>Kažnjavanje na osnovu zakona. Podnosilac predstavke se žalio da je proglašen krivim i novčano kažnjen zbog nepoštivanja podzakonskih akata u pogledu elektronske identifikacije pasa. Pozvao se na povredu člana 7. EK.</p>

	<p>7. septembar 2021. (pisani otpravak 7. oktobar 2021.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Član 35. stav 3 (b): Primjena kriterija beznačajne posljedice, nakon stupanja na snagu Protokola br. 15 uz Konvenciju (paragraf 22), u kontekstu člana 7, i u specifičnim okolnostima slučaja: vidjeti paragrafe 22-29, uključujući i argument podnosioca predstavke o njegovoj starosti (paragraf 25).</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
<p>Član 41</p>	<p>Könyv-Tár Kft and Others v. Hungary, br. 21623/13</p> <p>5. oktobar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pravična naknada. Način obračuna materijalne štete u poslovnom kontekstu.</p> <p>Kompanije podnosioci predstavke su potraživale materijalnu štetu koju su pretrpjele kao rezultat njihovog <i>de facto</i> isključenja iz distribucije školskih udžbenika (u glavnoj presudi je utvrđena povreda prava na imovinu).</p> <p>- Pogledajte način obračuna materijalne štete za kompaniju u poslovnom kontekstu, nakon izgubljenih tržišnih prilika zbog zakonodavnog miješanja: vidjeti posebno pojašnjenje dato o ovom aspektu u paragrafima 22-35, kada vrsta štete uključuje mnogo neizvjesnih faktora.</p> <p>Utvrđen određeni iznos naknade.</p>
<p>Član 35</p>	<p>Zambrano v. France (odluka), br. 41994/21</p> <p>21. septembar 2021. (pisani otpravak 7. oktobar 2021.)</p> <p>Odjel V</p>	<p>COVID-19.</p> <p>Žalba se odnosi na uvođenje "zdravstvene propusnice" u Francuskoj 2021. godine u kontekstu pandemije Covid-19. Podnosilac predstavke je posebno podsticao posjetioce njegove web stranice da popune unaprijed popunjen obrazac na osnovu kojeg se automatski generisala standardna predstavka Sudu, kako bi povećali broj prijava Evropskom sudu s ciljem „paralizacije njegovog rada“.</p> <p>- Član 35. stav 1: O važnosti iscrpljivanja domaćih pravnih lijekova prema članovima 8. i 14. EK vidi paragraf 26.</p> <p>- Dodatni kriteriji prihvatljivosti ispitani u specifičnim okolnostima ovog slučaja: paragraf 30.</p> <p>- Član 35. stav 3 tačka (a): zloupotreba prava na predstavku u vrlo specifičnim okolnostima slučaja, naime namjera podnosioca predstavke da potkopa sistem Konvencije i funkcionisanje Suda: vidi paragrafe 31 do 38; i ključna uloga/zaštita prava na individualnu predstavku predviđenu Konvencijom: vidjeti paragraf 37.</p>

		<p>- Član 34: Podnosilac predstavke se žali <i>in abstracto</i>: paragrafi 39 i dalje. U vezi člana 3, ne postoji obaveza vakcinacije protiv Covid-19 za podnosioca predstavke, jer on ne podliježe pravilu obavezne vakcinacije.</p> <p>Nedopustiva aplikacija.</p>
<p>Član 4 stav 2</p> <p>Član 32</p> <p>Član 34</p>	<p>Zoletic and Others v. Azerbaijan, br. 20116/12</p> <p>7. oktobar 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Zabrana ropstva i prinudnog rada.</p> <p>Podnosioci predstavke, radnici migranti, državljani Bosne i Hercegovine, žalili su se da su bili podvrgnuti prinudnom radu i trgovini ljudima dok su radili u građevinskom sektoru u Azerbejdžanu (paragraf 137).</p> <p>- Član 4. stav 2: „Potkrijepljene tvrdnje” radnika migranata o prekograničnoj trgovini ljudima i prisilnom radu, posebna ranjivost podnosioca predstavke kao netipičnih migranata bez sredstava za život: paragrafi 166-169. Vidi oslanjanje na izvještaje ECRI i GRETA da bi se utvrdilo da je ovo pitanje „dovoljno privuklo” pažnju relevantnih domaćih vlasti: paragrafi 194-195, kao i 198-200. Procesna obaveza države da provede istragu kao odgovarajući odgovor domaćih vlasti: paragrafi 184-209.</p> <p>- U vezi sa članom 32., vidi primjenu principa izloženih u predmetu Velikog vijeća Radomilja and Others v. Croatia o obimu predmeta u smislu njegovih pravnih obilježja: paragrafi 122-132. Prevod presude dostupan na web stranici Ureda zastupnika Republike Hrvatske pred ESLJP, kliknite OVDJE.</p> <p>- Vidi i prigovor Vlade tužene države na ocjenu Suda u pogledu podnesaka i dokumenata koje je predstavila treća strana: paragraf 135 - i status žrtve podnosioca predstavke jer nisu dali nikakvo objašnjenje za njihov propust da dostave jasne dokaze da su bili u Azerbejdžanu: paragrafi 139-142 (član 34).</p> <p>- Oslanjanje Suda na izvještaj NVO-a i pojašnjenje sudske prakse u vezi s tim: paragraf 163. Vidi takođe relevantno međunarodno pravo u paragrafima 96-100.</p> <p>Utvrđena povreda procesnog aspekta člana 4. st. 2. EK.</p>

<p>Član 6</p> <p>Član 10</p>	<p>Hasanov and Majidli v. Azerbaijan, br. 9626/14 i 9717/14</p> <p>7. oktobar 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Sudska ocjena dokaza.</p> <p>Podnosioci predstavke su bili opozicioni aktivisti i članovi omladinskih organizacija. Žalili su se na njihovo hapšenje dan nakon što su dijelili letke na stanici metroa. Bili su privedeni, suđeni i osuđeni zbog širenja antivladinih letaka.</p> <p>- Da li je miješanje bilo "zakonito" u konkretnoj situaciji u kojoj domaći sudovi nikada nisu analizirali sadržaj spornih letaka, već su prihvatili policijsku karakterizaciju tih letaka kao "antivladinih" i ovu karakterizaciju koristili u svojim odlukama (paragrafi 60- 67). Vidjeti posebno pojašnjenje dato o ovakvom postupanju sudova na domaćem nivou u paragrafu 61 i paragrafima 64-65. Predmetno miješanje je opisano kao „flagrantan proizvoljan čin“ (paragraf 65).</p> <p>U suprotnosti je sa principom vladavine prava da domaći sudovi pretpostave da se svaka naredba koja dolazi od policijskog službenika automatski i bezuslovno kvalifikuje kao „zakonit“ nalog, jer bi to moglo dovesti do rizika da se policiji daju neograničena ovlašćenja.</p> <p>- Vidi takođe član 35. stav 1 o suštinskom iscrpljivanju domaćih pravnih lijekova: paragrafi 45-48.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. stav 1, te člana 10. Konvencije.</p>
------------------------------	--	---

Sedmični razvoj sudske prakse
11. – 15. oktobar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 8	<p>M.L. v. Slovakia, br. 34159/17</p> <p>14. oktobar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Kleveta.</p> <p>Pravo na privatni život. Predmet se odnosio na zaštitu privatnog života podnositeljice predstavke u vezi postupka za klevetu kojeg je neuspješno pokrenula protiv nekoliko novinskih izdavača koji su objavili članke o njenom preminulom sinu, parohijskom svešteniku osuđenom za seksualna djela, uz njegove slike.</p> <p>Materijal je predstavljen na senzacionalan i tračerski način, sa upadljivim naslovima na naslovnim stranama, dvije godine nakon smrti sina podnositeljice predstavke.</p> <p>- Vidi paragrafe 38 i 39 u kojem se govori o principu da osuda za krivična djela ne lišava osuđenog lica njegovog ili njenog prava da bude zaboravljen, tim prije ako je ta osuda brisana iz kaznene evidencije.</p> <p>- Treba praviti razliku između stepena pretjerivanja ili čak provokacije, te neozbiljnih i neprovjerenih izjava koje su prevazišle granice odgovornog novinarstva (paragrafi 41-48, i 53-54).</p> <p>- Vidi i praksu Ustavnog suda koji je ocjenu aplikacije podnosioca predstavke s aspekta člana 8. razmatrao sa aspekta njenih procesnih prava iz člana 6. stav 1. Ovakva praksa smatra se pretjeranim formalizmom: paragrafi 19 i 57.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. EK.</p>
Član 8	<p>Kapa and Others v. Poland, br. 75031/13 i 3 druga</p> <p>14. oktobar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pravo na dom u kontekstu zaštite stanovnika u postupku izgradnje autoputa.</p> <p>Predmet se odnosio na odluku nadležnog državnog organa da se saobraćaj, tokom izgradnje autoputa, preusmjeri sa autoputa na javni nacionalni put koji se nalazio blizu kuće podnosilaca predstavke. Odluka je rezultirala situacijom da je gusti saobraćaj bio preusmjeren u periodu od više od 2 godine, što je podnosiocima predstavke, prema njihovim navodima, izložilo štetnim emisijama: prekomjernoj buci, vibracijama i izduvnim gasovima. Domaći sudovi su utvrdili da je povrijeđeno pravo podnosilaca predstavke na zdravlje i mirno uživanje u svom domu, jer je buka u njihovim mjestima stanovanja uzrokovana saobraćajem prelazila zakonske norme.</p>

		<p>- Vidi rezime relevantne sudske prakse (paragrafi 148-152) i njenu primjenu u kontekstu nacionalne politike razvoja puteva u javnom interesu i neophodnu zaštitu prava stanovnika iz člana 8.</p> <p>Neophodan blagovremeni i adekvatan odgovor domaćih vlasti na problem koji pogađa stanovnike: vidjeti paragrafe 154-175. Uporediti sa predmetom Grimkovskaya v. Ukraine.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. EK.</p>
<p>Član 6 stav 1</p>	<p>C.N. v. Luxembourg, br. 59649/18</p> <p>12. oktobar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo maloljetnika na pristup sudu.</p> <p>Predmet se odnosi na žalbu maloljetnika upućenu Kasacionom sudu i odluku Kasacionog suda o njoj neprihvatljivosti. U odluci ga je Sud kritikovao, jer nije obavjestio oca i majku o svojim pismenim podnescima.</p> <p>- Vidjeti primjenu člana 34. u vezi zastupanja maloljetnog podnosioca predstavke pred ESLJP od strane njegovih roditelja koji su ga nedavno povjerali na javnu brigu: vidjeti paragrafe 27-33.</p> <p>- Pravila koja regulišu formalne korake koje treba preduzeti prilikom dostavljanja podnesaka pred višim sudom: paragrafi 42-57, a posebno pitanje predvidljivosti tumačenja relevantnih procesnih pravila u slučaju kombinacije nekoliko odredbi: paragrafi 44-49.</p> <p>- Obaveza stranaka u postupku da se pridržavaju procesnih pravila: paragraf 53, i posebna uloga kasacionog suda: paragraf 55.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. EK.</p>
<p>Član 6</p>	<p>J.C. and Others v. Belgium, br. 11625/17</p> <p>12. oktobar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Novo pitanje. Naknada štete. Imunitet Svete Stolice.</p> <p>Podnosioci predstavke su pred belgijskim sudovima podnijeli odštetni zahtjev protiv Svete Stolice, nekoliko viših sveštenika Belgijske katoličke crkve i nekih katoličkih udruženja, navodeći štetu koja im je nanesena strukturalno manjkavim načinom na koji se Crkva bavila optužbama za seksualno zlostavljanje. Apelacioni sud je smatrao da nije nadležan da razmatra tužbeni zahtjev, posebno zbog imuniteta Svete Stolice.</p> <p>- Prvi slučaj o imunitetu Svete Stolice.</p>

		<p>- Pristup sudu i kompatibilnost imuniteta države sa članom 6. stav 1. Konvencije. Vidi posebno upućivanje na opštepriznate principe međunarodnog prava o imunitetu države. Paragrafi 54-75.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 6</p> <p>Član 13</p>	<p>Bara and Kola v. Albania, br. 43391/18 i 17766/19</p> <p>12. oktobar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Dužina sudskih postupaka i negativne posljedice za postupak izbora na javne funkcije.</p> <p>Pravo na pravično suđenje (građanski aspekt). Predmet se odnosio na dužinu građanskih i krivičnih postupaka pred domaćim sudovima u vrijeme kada su se odvijale sveobuhvatne reforme pravosuđa i kada je prema Zakonu o parničnom postupku uveden novi pravni lijek kao odgovor na vodeću presudu Suda u predmetu Luli and Others v. Albania (2014). Reforma pravosuđa dovela je do toga da sudovi, uključujući i Vrhovni sud, često moraju da rade sa smanjenim brojem sudija. Vrhovni sud se čak našao i bez kvoruma, što je sve rezultiralo značajnim zaostatkom u rješavanju predmeta.</p> <p>- Uticaj dalekosežnih reformi pravosuđa na dužinu postupka (paragrafi 70 i 94). Vidi takođe konkretnu situaciju u kojoj se našao podnosilac predstavke (paragraf 72) i težinu krivične optužbe (paragraf 92). Primjenjivost člana 6. stav 1 (građanski aspekt) u vezi sa akademskim izborima na javno finansiranu poziciju rektora univerziteta, a posebno postojanje „prava“ „građanske“ prirode (v. paragraf 56), direktno odlučujuća za podnosioca predstavke (vidi paragrafe 55-58).</p> <p>- Član 13: Novi akceleracijski/preventivni i kompenzacijski pravni lijek uveden kako bi se ubrzao postupak kao odgovor na gore navedenu presudu ESLJP-a (član 46): paragrafi 103-123.</p> <p>Utvrđene povrede člana 6. i člana 13. Konvencije.</p>
<p>Član 2</p>	<p>Boychenko v. Russia, br. 8663/08</p> <p>12. oktobar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Materijalni i procesni aspekt prava na život. Istraga o samoubistvu.</p> <p>Predmet se ticao samoubistva sina podnosioca predstavke tokom njegove vojne službe i efikasnosti naknadne istrage.</p> <p>- Pozitivna obaveza države da preduzme preventivne operativne mjere za zaštitu života u vojsci. Učešće podnosioca predstavke u istrazi i javni uvid u istragu nisu bili osigurani u ovom slučaju (paragrafi 87-100)</p> <p>Utvrđena povreda člana 2. Konvencije</p>

<p>Član 6</p>	<p>Milachikj v. North Macedonia, br. 44773/16</p> <p>14. oktobar 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Način izražavanja u sudskoj odluci.</p> <p>Krivični aspekt prava na pravično suđenje. Predmet se odnosio na građanski postupak za naknadu štete na automobilu koji je oduzet od podnosioca predstavke u ranijem prekršajnom postupku zbog carinskog prekršaja, a koji je obustavljen zbog zastare.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primjenljivost člana 6 stav 2: za razliku od drugih slučajeva u kojima je Sud bio pozvan da razmotri primjenu člana 6 stav 2 na sudske odluke donesene po okončanju krivičnog postupka, odnosno u naknadnom postupku utvrđivanja građanske odgovornosti za isplatu naknade štete oštećenom licu, ovaj slučaj se odnosi na građanski postupak koji je pokrenuo podnosilac predstavke (paragrafi 22-28). - Ispitivanje nespretnosti upotrebe jezika prilikom pisanja sudske odluke s obzirom na prirodu i kontekst parničnog postupka: paragrafi 33-40. <p>Nema povrede člana 6. stav 2. Konvencije.</p>
<p>Član 6</p>	<p>Lysyuk v. Ukraine, br. 72531/13</p> <p>14. oktobar 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Tajno snimanje razgovora i njihovo korištenje kao dokaza u krivičnom postupku.</p> <p>Krivični aspekt prava na pravično suđenje. Predmet se uglavnom odnosio na tajno snimanje razgovora podnosioca predstavke i korištenje snimka kao dokaza protiv njega u postupku za primanje mita.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osporeni snimak je možda bio nezakonit (kršenje domaćeg zakona), ali nije uključivao povredu prava na odbranu podnosioca predstavke (vidi paragrafe 54 i 68). - Procjena sveukupne pravičnosti kontradiktornog postupka zbog prihvatanja nezakonitog tajnog snimka razgovora kao dokaza: snimak koji ima ograničenu ulogu u osudi podnosioca predstavke (paragrafi 69-76); vidi i činjenicu da se sažetost obrazloženja nacionalnih sudova u ovom pogledu cijeni u kontekstu ovog predmeta (vidi paragrafe 72-75) - vidi takođe predmet Berlizev v. Ukraine. <p>Utvrđena povreda člana 8. zbog snimanja razgovora podnosioca predstavke, te povreda člana 6. stav 1 zbog dužine postupka. Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1 zbog korištenja snimka razgovora kao dokaza u krivičnom postupku.</p>
<p>Član 2</p>	<p>Democracy and Human Rights</p>	<p>Nevladine organizacije. Zamrzavanje imovine. Zabrana putovanja.</p>

Protokola br 4	Resource Centre and Mustafayev v. Azerbaijan , br. 74288/14 i 64568/16	Aplikant je advokat za ljudska prava u Azerbejdžanu i osnivač i predsjednik udruženja - nevladine organizacije specijalizovane za pravno obrazovanje i zaštitu ljudskih prava.
Član 1. Protokola br 1	14. oktobar 2021.	Podnosioci predstavke su se žalili na zamrzavanje njihovih bankovnih računa i nametanje zabrane putovanja podnosiocu predstavke.
Član 13	Odjel V	- Član 2 Protokola br. 4: Zabrana putovanja koju su izrekli domaći sudovi koja nije imala nijedan od legitimnih ciljeva navedenih u članu 2. stav 3 Protokola br. 4: paragrafi 91-95.
Član 18		- Novina: Član 18 uzet u vezi sa članom 1 Protokola br. 1 i sa članom 2 Protokola br. 4. (paragrafi 103-111).
Član 46		Član 46: vidjeti paragraf 115.
		Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1., član 13. u vezi sa članom 1. Protokola br. 1, člana 2. Protokola br. 4, te člana 18. u vezi sa članom 1. Protokola br. 1, te člana 2. Protokola br. 4 uz Konvenciju.

Sedmični pregled sudske prakse
18. – 22. oktobar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 1</p> <p>Član 2</p>	<p>Shavlokhova and Others v. Georgia (odluka), br. 45431/08 i 4 druga</p> <p>Bekoyeva and Others v. Georgia (odluka), br. 48347/08 i 3 druga</p> <p>5. oktobar 2021. (pisani otpravak 21. oktobar 2021.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Nadležnost države za vrijeme rata.</p> <p>Podnosioci predstavke su ruski državljani. Oni su se žalili na kršenja različitih članova Konvencije za koja tvrde da su se dogodila na teritoriji Gruzije tokom aktivne faze neprijateljstava u međunarodnom oružanom sukobu između Gruzije i Ruske Federacije u avgustu 2008. godine.</p> <p>- Član 1. Konvencije i pojam "nadležnosti" u vrijeme rata: da li je postojalo "valjano ograničenje" teritorijalne nadležnosti Gruzije tokom aktivne faze neprijateljstava: paragrafi 29-34 (predmet Shavlokhova i drugi); paragrafi 34-40 (predmet Bekoyeva i drugi).</p> <p>- Član 2: Obim procesne obaveze države da nakon prestanka neprijateljstava provedu istragu o smrti (Bekojeva i drugi): vidi paragrafe 44-49, i posebno: procesna obaveza prema članu 2 koja se primjenjuje "realno" u odnosu na smrti koje su nastupile tokom aktivnih neprijateljstava u (ekstrateritorijalnom) oružanom sukobu. Vidi i obavezu podnosioca predstavke da pokaže dužnu pažnju u svom odnosu sa vlastima (paragrafi 47-49).</p> <p>- Vidi međudržavni predmet Georgia v. Russia (II) [Veliko vijeće] (odluka o meritumu), 38263/08, 21. januar 2021. i Hanan v. Germany [Veliko vijeće], br. 4871/16, 16. februar 2021.</p> <p>Nedopuštena aplikacija.</p>
<p>Član 10</p> <p>Član 15</p> <p>Član 46</p>	<p>Vedat Sorli v. Turkey, br. 42048/19</p> <p>19. oktobar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Facebook objave. Zatvor.</p> <p>Nakon dvije objave na njegovom Facebook nalogu, podnosilac predstavke je prvo zadržan u policiji, a zatim je stavljen u pritvor. Osuđen je na skoro godinu dana zatvora uslovno – vrijeme provjere pet godina – zbog vrijeđanja predsjednika Republike.</p> <p>- Član 10: viši nivo zaštite koji krivični zakon pruža predsjedniku Republike u odnosu na druga lica, sažetak relevantne sudske prakse i relevantnih principa uključujući upućivanje na relevantne standarde Vijeća Evrope: paragrafi 43-45, te 54.</p> <p>- Član 15: derogacije koje se razmatraju u pogledu miješanja u prava iz člana 10: paragraf 46.</p>

		<p>- Član 46. i usklađivanje osporenog domaćeg zakona sa članom 10.: paragraf 54.</p> <p>- Vidi također izricanje uslovne kazne zatvora, prema članu 34 (status žrtve) i pojam "miješanje" prema članu 10 (paragrafi 29 i 41).</p> <p>Utvrđena povreda člana 10.</p>
<p>Član 6</p>	<p>Laçi v. Albania, br. 28142/17</p> <p>19. oktobar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na pristup sudu. (Ne)mogućnost pokretanja sudskog postupka. Oslobođanje od sudske takse.</p> <p>Podnosilac predstavke se žalio da, zbog svoje loše materijalne situacije, nije bio u mogućnosti da plati visoku taksu za pokretanje postupka za naknadu štete zbog smrti supruge koja je nastupila uslijed eksplozije u javnom objektu. Kontinuirani propust domaćih sudova da ispituju njegovu podobnost za izuzeće od plaćanja takse imao je za posljedicu da još nije počelo meritorno ispitivanje njegovog tužbenog zahtjeva za naknadu štete.</p> <p>- Obaveza po Konvenciji u slučaju da stranka traži oslobođanje od plaćanja sudskih taksi i procjena njegovog ponašanja u korišćenju mogućnosti predviđenih domaćim zakonom: paragrafi 54-60.</p> <p>- Predmet naglašava kumulativni efekat domaćih nedostataka u pogledu oslobođanja od plaćanja takse, na šta su ukazala i nadzorna tijela Vijeća Evrope: paragrafi 57 i 59.</p> <p>Član 46. (pojedinačna mjera): Nacionalni sudovi trebaju hitno osigurati da se bez nepotrebnog odlaganja procijeni da li podnosilac predstavke ispunjava uslove za izuzeće od plaćanja sudskih taksi (paragraf 66).</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. st. 1 Konvencije.</p>
<p>Član 6</p>	<p>Kartoyev and Others v. Russia, br. 9418/13 i 2 druga</p> <p>19. oktobar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Krivični aspekt prava na pravično suđenje. Isključenje javnosti.</p> <p>Predmet se odnosio na krivični postupak protiv podnosioca predstavke zbog optužbi da su počinili dva teroristička napada. Oni su se žalili da se krivični predmet vodi u nejavnom postupku i da nije osigurana jednakost strana, odnosno jednakost tužilaštva i odbrane.</p> <p>- Isključenje javnosti sa suđenja zbog povjerljivosti tajnih dokumenata i sigurnosti stranaka, te ispitivanje razloga zbog kojih je domaći sud odredio održavanje nejavnog postupka: vidjeti paragrafe 56-62 uključujući sažetak relevantne sudske prakse: paragraf 57.</p>

		<p>- Odbrana nije mogla da ispita vještake optužbe na sudu ili da ospori nalaze sudskog vještaka pribavljanjem mišljenja specijaliste: u paragrafima 79 do 81 vidi naročito pristup domaćih sudova u vezi prihvatljivosti vještaka odbrane.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Danilevich v. Russia, br. 31469/08</p> <p>19. oktobar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Prava lica koja se nalaze na odsluženju kazne zatvora.</p> <p>Pravo na porodični život. Osuđenik na doživotnu kaznu zatvora stavljen na strogi zatvorski režim žalio se na opštu zabranu telefonskih razgovora. Osim telefonskih poziva upućenih u „izuzetnim ličnim okolnostima“ ili hitnim situacijama, mogao je samo pismeno da se dopisuje sa svojom porodicom koja živi na znatnoj udaljenosti.</p> <p>- Vidi sažetak relevantne sudske prakse u paragrafima 45-50.</p> <p>- Upućivanje na relevantne instrumente Vijeća Evrope (paragraf 60).</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. st. 1, te člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Lavanchy v. Switzerland, br. 69997/17</p> <p>19. oktobar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Utvrđivanje očinstva. Rok za podnošenje tužbe za utvrđivanje očinstva.</p> <p>Pravo na privatni život. Predmet se odnosio na odbijanje sudova da dopuste izuzetak od roka predviđenog domaćim zakonom (jedna godina od datuma punoljetstva) za podnošenje tužbe za utvrđivanje zakonskog odnosa između roditelja i djeteta, te posljedično odbacivanje tužbe podnositeljice predstavke kojom je tražila da se veza sa njenim biološkim ocem upiše u matične knjige.</p> <p>Podnositeljica predstavke se žalila da nacionalne vlasti nisu priznale postojanje “valjanog razloga” za nepoštivanje roka.</p> <p>- Postojanje u ovom slučaju zakonske mogućnosti za izuzeće od roka: tužba za utvrđivanje očinstva mogla bi se prihvatiti i nakon isteka roka kada su postojali „valjani razlozi“ za kašnjenje. Kao rezultat toga, Sud je cijenio da li su odluke švicarskih sudova da odbace tužbu podnositeljice predstavke bile pažljivo obrazložene s obzirom na njegovu sudsku praksu koja zahtijeva postizanje pravične ravnoteže između interesa koji su u pitanju; takođe je primjetio neopravdanu neaktivnost podnositeljice predstavke tokom perioda od 31 godine (paragraf 38 <i>in fine</i>). Vidi paragrafe 32-40, uključujući rezime relevantne sudske prakse u paragrafima 33 i 34.</p>

		Nije utvrđena povreda člana 8. Konvencije.
<p>Član 6</p> <p>Član 10</p> <p>Član 18 u vezi člana 10</p>	<p>Miroslava Todorova v. Bulgaria, br. 40072/13</p> <p>19. oktobar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Disciplinski postupak protiv sudije.</p> <p>Predmet se odnosio na dva niza disciplinskih postupaka protiv podnositeljice predstavke, koja je u relevantno vrijeme bila sudija i predsjednica Bugarskog udruženja sudija. Tvrdila je da je disciplinski postupak protiv nje, koji je rezultirao smanjenjem njene plate i degradacijom u periodu od dvije godine (zamjenjujući odluku o njenom razrješenju), zaista bio kazna za njeno prethodno kritičko izražavanje. Sud je konstatovao da je disciplinski postupak predstavljao prikrivenu kaznu za njene javno izražene stavove u kojima je kritikovala pravosudnu politiku i izvršnu vlast.</p> <p>- Član 6 (građanski aspekt): Nezavisnost i nepristrasnost: Vidi primjenu principa postavljenih u predmetima Ramos Nunes de Carvalho e Sá v. Portugal [Veliko vijeće] i Guðmundur Andri Ástráðsson v. Iceland [Veliko vijeće]; i, posebno, obrazloženje Suda o sistemu raspodjele predmeta u sudu (raspodjela predmeta na vijeća): paragrafi 120-121.</p> <p>- Pitanje primjenljivosti člana 8 prema kriterijima iz predmeta Denisov v. Ukraine [Veliko vijeće]: vidi procjenu situacije podnositeljice predstavke, koja je izazvala medijsku pažnju, prema oba pristupa iz citiranog predmeta Denisov (paragrafi 136-145).</p> <p>- Član 10 (miješanje): iako su sankcije formalno bile zasnovane na teškim povredama profesionalne dužnosti od strane podnositeljice predstavke, da li se može smatrati da je postupak protiv nje zapravo bio dovoljno povezan s njenim javnim kritikama iznesenim u njenom svojstvu predsjednika glavnog strukovnog udruženja sudija (paragrafi 163-164). Vidjeti također obrazloženje i opšta načela u vezi sa precesnim garancijama prema članu 10 u vezi sa sankcijama protiv sudija: paragrafi 177-180.</p> <p>- Član 18 u kombinaciji sa članom 10: ispitivanje stvarnog glavnog cilja disciplinskog postupka protiv podnositeljice predstavke i sankcija koje su joj izrečene: vidjeti paragrafe 204-213; i sažetak sudske prakse prema članu 18: paragrafi 191-202.</p> <p>Utvrđena je povreda člana 10., te povreda člana 18. u vezi sa članom 10. Konvencije. Nije utvrđena povreda člana 6. Konvencije.</p>

Član 1 Protokola br. 12	Selygenenko and Others v. Ukraine , br. 24919/16 21. oktobar 2021. Odjel V	Pravo glasa interno raseljenih osoba. Predmet se odnosio na odbijanje interno raseljenim licima da glasaju na lokalnim izborima u mjestu njihovog stvarnog prebivališta u kojem su registrovani. Obaveza država da uzmu u obzir posebnost situacije podnosilaca predstavke, pri čemu se smatra da takvo učešće predstavlja važan element integracije interno raseljenih lica (paragrafi 46-55). Vidi upućivanje na sudsku praksu u vezi sa članom 14., prema kojem propust da se drugačije tretiraju osobe čija je situacija značajno drugačija može predstavljati diskriminaciju (paragraf 49). Široko polje slobodne procjene država u ovoj oblasti (paragraf 53) i činjenica da usvajanje Zakona o interno raseljenim licima nije, samo po sebi, stavilo podnosiocima predstavke u jednake uslove sa ostalima u uživanju prava glasa na lokalnim izborima (paragraf 54). Utvrđena povreda člana 1 Protokola br. 12 uz Konvenciju.
--	---	---

Sedmični pregled sudske prakse
25. – 29. oktobar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6	<p>Succi and Others v. Italy, br. 55064/11 i 2 druga</p> <p>28. oktobar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pravo na pristup Kasacionom sudu. Građanski aspekt prava na pravično suđenje.</p> <p>Kasacioni sud odbacio je žalbe podnosioca predstavke na osnovu navodno pretjerano formalne primjene pravila o sastavljanju kasacionih žalbi.</p> <p>Pristup višim sudovima i neophodan formalizam kada je riječ o kriterijima za izradu kasacionih žalbi.</p> <p>Odgovarajuća ravnoteža između pravičnog sprovođenja pravde, principa supsidijarnosti prema Konvenciji i pristupa višim sudovima. Vidi posebno paragrafe 78-81, 85.</p> <p>Vidi također predmete Trevisanato v. Italy i Papaioannou v. Greece.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. stav 1 u pogledu jedne predstavke.</p>
Član 3	<p>Bancsók and László Magyar (no.2) v. Hungary, br. 52374/15 i 53364/15</p> <p>28. oktobar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Kazna doživotnog zatvora. Uslovni otpust.</p> <p>Predmet se odnosio na kazne doživotnog zatvora izrečene podnosiocima predstavke i mogućnost njihovog uslovnog otpusta nakon četrdeset godina.</p> <p>Usklađenost mogućnosti uslovnog otpusta doživotnih zatvorenika sa kriterijumima utvrđenim sudskom praksom Suda.</p> <p>Četrdesetogodišnji period je znatno duži od maksimalno preporučenog vremenskog okvira nakon kojeg bi trebalo garantovati preispitivanje doživotnog zatvora koji je utvrđen na osnovu konsenzusa u uporednom i međunarodnom pravu, vidi paragrafe 42-47 (doživotna kazna ne smatra se smanjivom u smislu člana 3. Konvencije).</p> <p>Utvrđena povreda člana 3. Konvencije.</p>

<p>Član 6</p> <p>Član 14 u vezi sa članom 1 Protokola br 1</p>	<p>Šaltinytė v. Lithuania, br. 32934/19</p> <p>26. oktobar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Subvencije za mlade za rješavanje stambenog pitanja.</p> <p>Podnositeljci predstave, samohranjoj majci maloljetnog djeteta, odbijena je stambena subvencija za kupovinu prvog doma, dostupna „mladim porodicama“ sa niskim primanjima, jer je bila iznad gornje starosne granice od trideset pet godina propisane zakonom. Podnositeljica predstave se žalila da je odbijena na osnovu njenih godina.</p> <p>- Član 14 u vezi sa članom 1 Protokola br. 1: Javna politika usmjerena na podsticanje mladih ljudi da imaju više djece kako bi se nadoknadilo smanjenje broja stanovnika uzrokovano emigracijom i niskim natalitetom, smatra se „legitimnim ciljom u javnom interesu“; starenje stanovništva smatra se legitimnim razlogom za zabrinutost nacionalnih vlasti (paragrafi 74-75).</p> <p>Vidi također, široko polje slobodne procjene država, njihov izbor u dodjeli ograničenih javnih resursa (socijalnih povlastica) na osnovu objektivnih i valjanih razloga, te supsidijarnu ulogu Suda: paragrafi 77-82: „Važno je da zakonska regulativa, čak i ako ima za cilj da ohrabri ljude da rađaju djecu u mlađoj dobi, ipak treba adekvatno odražavati stvarnu demografsku situaciju u zemlji“ (paragraf 81).</p> <p>- Član 6 (građanski aspekt): Dovoljni razlozi navedeni u odluci kojom se odbacuje zahtjev za upućivanje nacionalnom Ustavnom sudu: paragrafi 88-91.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 14. u vezi sa članom 1. Protokola br. 1, niti povreda člana 6. st. 1 Konvencije.</p>
<p>Član 8</p> <p>Član 14</p>	<p>Makarčeva v. Lithuania (odluka), br. 31838/19</p> <p>28. septembar 2021. (pisani otpravak 28. oktobar 2021.)</p> <p>Odjel II</p>	<p>Nasljeđivanje. Vanbračna zajednica.</p> <p>Pravo na porodični život uzet sam i u vezi sa članom 14.</p> <p>Predmet se ticao nemogućnosti podnosioca predstave da naslijedi imovinu svog pokojnog partnera, sa kojim je živjela dvadeset godina u vanbračnoj zajednici. Stan u kojem su zajedno živjeli, kao i ostala imovina njenog pokojnog partnera, službeno su uknjiženi kao njegova lična svojina, a on je preminuo bez zakonskih nasljednika i bez sačinjenog testamenta. Cjelokupnu imovinu je stoga naslijedila država (za razliku od bračnih partnera, podnositeljica predstave nije naslijedila automatski svog vanbračnog partnera).</p> <p>- Obim i granice pozitivnih obaveza države u ovoj oblasti; vidi posebno činjenicu da litvanski zakon ne predviđa mogućnost da parovi registruju građansko partnerstvo (paragrafi 63-66); postojanje dovoljnih drugih mogućnosti u domaćem zakonu da se osiguraju nasljedna prava vanbračnim partnerima: paragrafi 59-68.</p>

		Nedopustiva aplikacija.
<p>Član 13</p> <p>Član 14 u vezi sa članom 3 Protokola br. 1</p>	<p>Toplak and Mrak v. Slovenia, br. 34591/19 i 42545/19</p> <p>26. oktobar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Novo pitanje. Izbori. Referendum. Mjere koje omogućuju glasanje osobama sa invaliditetom.</p> <p>Podnosioci predstavke su vezani za invalidska kolica. Žalili su se na nedostatak adekvatnih mjera koje bi im omogućile da glasaju na izborima za Evropski parlament 2019. i na nacionalnom referendumu 2015. godine. Takođe su se žalili na nedostatak djelotvornih pravnih lijekova kojim bi adresirali ovo pitanje.</p> <p>- Član 14. u vezi sa članom 3. Protokola br. 1 (u vezi sa izborima za Evropski parlament); član 1. Protokola br. 12 (u vezi sa referendumom): paragrafi 111-131, uključujući upotrebu pomoćnih tehnologija/da li je država trebala staviti na raspolaganje glasačke mašine (paragrafi 126-129); važnost uključivanja osoba sa invaliditetom u politički život (paragrafi 127-129); upućivanje na Ustavni sud (paragraf 130).</p> <p>- Član 13 zajedno sa gore navedenim članovima: paragrafi 78-96. Vidi naročito domaći sud koji nema ovlaštenja da dodijeli odgovarajuću naknadu (paragraf 90); <i>prima facie</i> djelotvornost pravnog lijeka (paragraf 94); "prema članu 13. Konvencije, nacionalne vlasti uživaju određeno diskreciono pravo u pogledu načina na koji ispunjavaju svoje obaveze iz Konvencije" (paragrafi 95).</p> <p>- Prigovori Vlade u vezi sa iscrpljivanjem određenih domaćih pravnih lijekova spojeni su s ispitivanjem osnovanosti pritužbe prema članu 13 (paragraf 74).</p> <p>Vidi takođe relevantne međunarodne i evropske materijale (paragrafi 54-63).</p> <p>Utvrđena povreda člana 13 u vezi člana 3 Protokola br. 1 u vezi učešća na referendumu 2015. godine. U ostalom dijelu aplikacije nisu utvrđene povrede.</p>
<p>Član 3</p>	<p>A.P. v. the Republic of Moldova, br. 41086/12</p> <p>26. oktobar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Efikasnost istrage. Seksualno zlostavljanje maloljetnika.</p> <p>Predmet se tiče efikasnosti istrage koju su sprovele vlasti o navodima o seksualnom zlostavljanju koje je dvanaestogodišnji dječak počinio nad podnosiocem predstavke, koji je u to vrijeme imao pet godina.</p> <p>Pozitivna obaveza države u ovom kontekstu (procijenjena prema članu 3, vidjeti paragraf 26). Situacija u kojoj navodni počinitelj još nije navršio godine potrebne za krivičnu odgovornost utvrđenu zakonom: paragraf 32; činjenica da je majka podnosioca predstavke uložila pritužbu četiri godine nakon događaja nije oslobodila te</p>

		<p>organe njihove obaveze da sprovedu dovoljno temeljnu istragu: paragraf 34; posebna ranjivost maloljetnika i potrebne mjere koje vlasti moraju preduzeti u tom pogledu: paragraf 35.</p> <p>Utvrđena povreda člana 3. Konvencije.</p>
<p>Član 6</p>	<p>Serrano Contreras v. Spain (no. 2), br. 2236/19</p> <p>26. oktobar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Ponavljanje krivičnog postupka nakon presude Evropskog suda za ljudska prava.</p> <p>Nakon što je 2012. godine presudom Evropskog suda za ljudska prava utvrđena povreda člana 6. stav 1., podnosilac predstavke je Vrhovnom sudu podnio zahtjev za reviziju. U postupku revizije, Vrhovni sud je ukinuo osudu podnosioca predstavke za jedno od krivičnih djela, ali je odbio zahtev za reviziju u vezi sa njegovom osudom za druga dva djela. Podnosilac predstavke se žalio da Vrhovni sud nije razumno protumačio, odnosno primjenio presudu Evropskog suda za ljudska prava.</p> <p>- Vidi paragraf 25 u vezi nadležnosti Suda da ispita predstavku (član 46) i primjenljivost člana 6 stav 1 na revizijski postupak (paragraf 28).</p> <p>"Tumačenje Vrhovnog suda bilo je u suprotnosti sa nalazima Suda u njegovoj ranijoj presudi u slučaju podnosioca predstavke". Vrhovni sud je, "kada je davao vlastito tumačenje u pogledu obima i značenja nalaza Suda" (...), "prešao okvire slobodne procjene nacionalnih vlasti i iskrivio zaključke presude Suda kršeći pravično suđenje prema članu 6. stav 1" (paragrafi 32-40).</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. st. 1 Konvencije.</p>
<p>Član 14 u vezi sa članom 8</p>	<p>León Madrid v. Spain, br. 30306/13</p> <p>26. oktobar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Automatska dodjela prezimena djetetu.</p> <p>Predmet se odnosio na domaći zakon koji predviđa da, u slučaju neslaganja između roditelja, dijete automatski nosi očevu prezime nakon čega slijedi prezime majke. Podnositeljica predstavke je tvrdila da je ovakva odredba diskriminatorna.</p> <p>- Nemogućnost da se izdejstvuje derogacija navedenog pravila i automatska primjena spornog zakonodavstva nisu omogućili sudiji na nacionalnom nivou da uzme u obzir pritužbe podnositeljice predstavke na osnovu konkretnih okolnosti slučaja.</p> <p>Vidi paragrafe 60-72 u vezi razmatranja o rodnoj ravnopravnosti i evoluciji društva.</p>

		Utvrđena povreda člana 14. u vezi sa članom 8. Konvencije.
Član 2 stav 2 Protokola br. 7	Kindlhofer v. Austria , br. 20962/15 26. oktobar 2021. Odjel IV	<p>Novo pitanje. Pravo na žalbu u slučaju "lakših" krivičnih djela.</p> <p>Policija je podnosiocu predstavke izrekla novčanu kaznu od 200 eura ili kaznu zatvora od četiri dana u slučaju neplaćanja, jer nije obavjestio policiju o nesreći u kojoj je pričinjena samo materijalna šteta. Podnosilac predstavke se pozvao na pravo žalbe u krivičnim stvarima.</p> <p>Sud je po prvi put razmatrao da li se krivično djelo može smatrati „lakše“ u smislu člana 2 stav 2 Protokola br. 7 u sklačaju da zakon propisuje mogućnost izricanja zatvorske kazne, kao sekundarne kazne, u slučaju neplaćanja novčane kazne kao glavne kazne.</p> <p>Vidi kriterije relevantne za ispitivanje da li je zatvorska kazna uticala na kvalifikaciju datog krivičnog dela kao „lakšeg“. Kako takva kvalifikacija krivičnog djela prema Konvenciji dozvoljava izuzetak od prava na preispitivanje od strane višeg suda (paragrafi 36-45).</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 2. Protokola br. 7 uz Konvenciju.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
1 – 5. novembar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 5 stav 1	W.A. v. Switzerland , br. 38958/16	<p>Preventivno zadržavanje osoba sa duševnim poremećajima.</p> <p>Predmet se odnosio na određivanje mjere preventivnog zadržavanja podnosioca predstavke koji je imao ozbiljne psihijatrijske probleme, nakon što je odslužio 20-godišnju kaznu zatvora zbog dva krivična djela ubistva. Ovo naknadno zadržavanje određeno je u ponovnom postupku u kojem nije bilo novih dokaza o prirodi djela ili stepenu krivice podnosioca predstavke, na osnovu novog nalaza i mišljenja vještaka psihijatrijske struke u kojoj je zaključeno da postoji vrlo visok rizik od recidiva. Savezni sud je utvrdio da je naknadno zadržavanje određeno nakon ponovnog otvaranja predmeta u izuzetnim okolnostima, a u skladu sa zahtjevima člana 4. stav 2. Protokola br. 7. Konvencije.</p> <p>Član 5. stav 1: Tumačenje riječi „osuda” u smislu člana 5. stav 1 (a): vidjeti paragrafe 32-35; a u ovom slučaju, posebno, uticaj ponovnog otvaranja postupka nakon prvobitne i konačne osude: vidi princip izložen u paragrafu 42. Situacija u kojoj je dodatno preventivno zadržavanje nespojivo sa ciljevima prvobitne osude podnosioca predstavke (paragraf 45). Neophodno zadržavanje osobe „poremećenog duha” prema članu 5. stav 1. (e) u odgovarajućoj ustanovi za pacijente sa duševnim bolestima (vidi sažetak sudske prakse: paragrafi 37-38 i ranjivost pritvorenika sa mentalnim poremećajima).</p> <p>Član 7 (zabrana retroaktivnog kažnjavanja): Pojmovi „teže” kazne „od one koja je bila primjenjiva u vrijeme kada je krivično djelo počinjeno”: vidjeti paragrafe 55-60.</p> <p>Član 4 Protokola br. 7 i pojam „ponovnog otvaranja predmeta”: ponovno otvaranje postupka bez novih elemenata i novo utvrđivanje krivične optužbe: vidi paragrafe 65-72.</p> <p>Utvrđena povreda člana 5. st. 1, člana 7. st. 1, te člana 4 Protokola br. 7. uz Konvenciju.</p>
Član 7	2. novembar 2021.	
Član 4 Protokola br. 7	Odjel III	

Sedmični pregled sudske prakse
8. – 12. novembar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 6</p>	<p>Dolińska - Ficek and Ozimek v. Poland, br. 49868/19 i 57511/19</p> <p>8. novembar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Reforma pravosuđa. Pravo žalbe na odluke vezane za imenovanje sudija.</p> <p>Građanski aspekt prava na pravično suđenje. Podnosioci predstavke su sudije koje su se prijavile za upražnjena sudijska mjesta u drugim sudovima, ali ih Nacionalni savjet pravosuđa („NSJ“) nije preporučio za ta mjesta. Oni su se žalili da Vijeće za vanredne revizije i javne poslove Vrhovnog suda, koje je razmatralo njihove žalbe na odluke NCJ-a, nije bilo „nezavisan i nepristrasan sud osnovan zakonom“.</p> <p>- Ovi koncepti (vidi sažetak sudske prakse, posebno u paragrafu 316) u kontekstu reorganizacije poljskog pravosudnog sistema. Primjena testa u tri koraka formulisanog u predmetu Guðmundur Andri Ástráðsson [Veliko vijeće] (paragraf 272 i slijedeći), podjela vlasti i nezavisnost sudstva od zakonodavne i izvršne vlasti (vidjeti posebno paragrafe 329-330, 349-350), vladavina prava i princip pravne sigurnosti prema Konvenciji (vidjeti posebno paragrafe 315 i 328). Vidi također predmete Reczkowicz v. Poland i Xero Flor w Polsce sp. z o.o. v. Poland.</p> <p>- Sud je uzeo u obzir iskaze treće strane - umješača i dokaze koje su oni izveli u prilog svojih argumenata, kao i materijal koji je dostupan u javnosti (vidi različite međunarodne i evropske materijale: paragrafi 156-210, te 214, 297 i dalje)</p> <p>Uloga Ustavnog suda i Evropskog suda za ljudska prava (paragrafi 314, 316 i 317).</p> <p>Član 46: „opšte smjernice“ koje daje Sud (paragrafi 368-369).</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. st. 1 Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Špadijer v. Montenegro, br. 31549/18</p> <p>9. novembar 2021.</p>	<p>Zaštita od maltretiranja na radnom mjestu.</p> <p>Pravo na privatni život. Slučaj se odnosio na maltretiranje zatvorske čuvarice nakon što je prijavila incident u kojem su muški čuvari ušli u ženski zatvor u kojem je radila i imali neprikladan kontakt sa zatvorenicama, te njene pokušaje da to riješi sa nadležnim.</p>

	Odjel V	<p>- Primjenljivost: Situacija zlostavljanja/maltretiranja na poslu od strane podređenih i nadređenih, koju su potvrdili stručnjaci, uz konkretan čin fizičkog nasilja, koji je negativno uticao na psihički integritet i dobrobit podnositeljice predstavke (paragrafi 80-83).</p> <p>- Adekvatnost postojećih mehanizama zaštite u slučaju zlostavljanja na radu primjenjenih prema podnositeljici predstavke. Nakon postupka medijacije, podnositeljica predstavke je podnijela građansku tužbu. Građanski sudovi su smatrali da su njene tvrdnje u vezi sa incidentima na radu tačne i utvrdili da postoji barem neka uzročna veza između tih incidenata i njene bolesti i psihičke patnje. Međutim, podnositeljica predstavke nije dobila nikakvu zaštitu jer su sudovi tražili dokaze o incidentima koji su se dešavali svake sedmice tokom šest mjeseci. Obaveze države u ovom pogledu: vidjeti paragrafe 87-101, a posebno od 95 do 97.</p> <p>Vidi i relevantni međunarodni materijal (paragrafi 62-65).</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
--	---------	--

Sedmični pregled sudske prakse
15. – 19. novembar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 6</p> <p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p>Čolić v. Croatia, br. 49083/18</p> <p>18. novembar 2021.</p> <p>Odjel I</p> <p>Prevod presude dostupan je na stranici Ureda zastupnika RH pred ESLJP, klikni OVDJE.</p>	<p>Troškovi parničnog postupka.</p> <p>Uprkos tome što je uspio u parnici koju je pokrenuo protiv lica koje ga je fizički napalo i time ostvario pravo na naknadu štete, podnosiocu predstavke je naloženo da plati troškove tuženog koji su iznosili više od dosuđenog iznosa naknade.</p> <p>Pravo na pristup sudu. Visoki sudski troškovi u parničnom postupku i njihova kompatibilnost sa članom 6: sažetak sudske prakse posebno u vezi sa prekomjernim troškovima odbrane: vidi paragrafe 39-60.</p> <p>- Član 1 Protokola br. 1: Značajno smanjenje iznosa dosuđene naknade koja je rezultat obaveze plaćanja troškova postupka: paragrafi 67-70.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. st. 1, te člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 6</p> <p>Član 10</p>	<p>Marinoni v. Italy, br. 27801/12</p> <p>18. novembar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Kleveta.</p> <p>Predmet se odnosio na utvrđivanje građanske odgovornosti autora knjige zbog dva seta primjedbi koje se smatraju klevetničkim. Knjiga je sadržavala rekonstrukciju događaja koji su prethodili pogubljenju 43 zarobljena vojnika po prijekom postupku tokom Drugog svjetskog rata. Istorijskom izvještaju dodana su autorova privatna i lična sjećanja usredsređena na njegov porodični život. Podnosilac predstavke je u krivičnom postupku oslobođen optužbi. Međutim, nakon postupka za naknadu štete, on je proglašen odgovornim za klevetu.</p> <p>- Član 6. stav 2 (pretpostavka nevinosti). Podnosilac predstavke se žalio da ga je nakon oslobađajuće presude u krivičnom postupku, žalbeni sud proglasio građanskopravno odgovornim. Primjenjivost ovog člana (paragrafi 33 - 41) prema predmetu Allen v. the United Kingdom [Veliko vijeće] (paragraf 94). Jezik kojeg su koristili Apelacioni sud i Kasacioni sud kada su odlučivali o građanskoj tužbi ne može da dovede u sumnju oslobađajuću presudu podnosioca predstavke u prvom stepenu u krivičnom postupku (paragrafi 58-60). Vidi takođe sažetak sudske prakse prema članu 6. stav 2. i upućivanje na član 53. Konvencije u paragrafu 60 presude, u vezi principa supsidijarnosti i mogućoj pojačanoj zaštiti prava i sloboda na domaćem nivou (vidi predmet Gestur Jónsson and Ragnar Halldór Hall v. Iceland [Veliko vijeće], paragraf 93).</p>

		<p>- Član 10 (istorijska rasprava): Specifičnost knjige, koja kombinuje lična sjećanja autora sa materijalom dobivenim njegovim istraživanjem u arhivima, te stoga spada u specifičnu kategoriju istorijskih istraživanja poznatih pod nazivom „mikroistorija” (paragrafi 74 i 75). Osporeni način izražavanja sadržan u knjizi, koji treba gledati u širem kontekstu, nije bio opravdan nikakvim javnim interesom, već se naprotiv odnosio na privatnu sferu tužitelja; u ovom kontekstu, vidi pojašnjenje koje se tiče zaštite ugleda, paragraf 80.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. st. 2, niti člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 2</p>	<p>M.H. and Others v. Croatia, br. 15670/18 i 43115/18</p> <p>18. novembar 2021.</p> <p>Odjel I</p> <p>Prevod presude dostupan je na stranici Ureda zastupnika RH pred ESLJP, klikni OVDJE.</p>	<p>Kolektivno protjerivanje stranaca.</p> <p>Slučaj se odnosio na četrnaestočlanu afganistansku porodicu migranata i smrt šestogodišnjeg djeteta u blizini granice između Hrvatske i Srbije (sa srbijanske strane) koje je udario voz nakon što su im hrvatski policijski službenici navodno uskratili mogućnost da zatraže azil, te naredili da se vrate u Srbiju prateći željezničke šine. Predmet se takođe odnosio na zakonitost i uslove smještaja podnosilaca predstavke u tranzitni imigracioni centar, navodna kolektivna protjerivanja podnosilaca predstavke bez ikakve individualne procjene, i navodno smetanje u efektivnom ostvarivanju prava podnosilaca predstavke na individualni zahtjev.</p> <ul style="list-style-type: none"> - U vezi prava na život iz člana 2 Konvencije vidi posebno paragrafe 162 i 165. - Član 3: uslovi prijema djece koja traže azil i zadržavanje djece/mlađeg punoljetnika u imigracijskom centru u periodu od dva mjeseca i četrnaest dana (vidi sudsku praksu u paragrafima 183-186, 190, 192, 199-203); uporediti sa zadržavanjem odraslih migranata dok traje provjera njihovog identiteta i zahtjeva za međunarodnu zaštitu, koji su bili u žalosti zbog nedavne smrti svog djeteta (paragrafi 205-213). Član 5. stav 1 (paragrafi 229-259). - Član 4. Protokola br. 4: paragraf 268 (vidi i paragraf 273 o <i>prima facie</i> dokazima u korist verzije događaja podnosilaca predstavke); uporedi sa predmetom N.D. and N.T. v. Spain [Veliko vijeće], paragrafi 212-217 o postojanju istinskog i djelotvornog pristupa procedurama za legalan ulazak u Hrvatsku. - Član 34: Navodno ometanje efektivnog ostvarivanja prava migranata na podnošenje predstavke Sudu, posebno u kontekstu podnošenja zahtjeva za privremenu mjeru prema pravilu 39 Poslovnika Suda (vidi paragrafe 325-336, i sažetak principa sudske prakse, paragrafi 319-324).

		<p>- Vidi takođe član 37. stav 1 <i>in fine</i> (paragraf 123 koji se odnosi na intervencije većeg broja trećih lica u postupku pred Sudom u skladu sa članom 36 Evropske konvencije); i relevantne međunarodne i evropske materijale, uključujući politiku odbijanja migranata i izbjeglica: paragrafi 85 i naredni.</p> <p>Utvrđena povreda člana 3. u odnosu na djecu aplikanata, člana 5. st. 1 u odnosu na sve aplikante, člana 4. Protokola br. 4 uz Konvenciju, te člana 34. Konvencije.</p>
<p>Član 10</p>	<p>Mehmet Çiftçi v. Turkey, br. 53208/19</p> <p>16. novembar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Prava zatvorenika. Pravo na primanje informacija.</p> <p>Dok je podnosilac predstavke služio kaznu doživotnog zatvora u zatvoru visoke bezbjednosti, zatvorska uprava je odbila da mu preda primjerke nekoliko izdanja dnevnih novina koje su mu bile poslone.</p> <p>- Član 10 (sloboda primanja informacija i ideja): vidi paragrafe 32-46 uključujući kriterije koje je postavio Ustavni sud Turske po ovom pitanju (paragrafi 36-38), ali ga ni zatvorske vlasti nisu primjenile (paragraf 40) niti vijeće Ustavnog suda koje se bavilo žalbom podnosioca predstavke (paragraf 42).</p> <p>- Vidi takođe pod članom 35. stav 3 tačka (b) pojam "nema značajne štete" kada je sam Ustavni sud utvrdio strukturalni problem po tom pitanju (paragraf 25) što znači da poštovanje ljudskih prava zahtijeva ispitivanje slučaja od strane Suda (paragraf 25).</p> <p>Utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 10</p>	<p>Saure v. Germany (odluka), br. 6106/16</p> <p>19. oktobar 2021. (pismeni otpravak 18. novembar 2021.)</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na pristup informacijama.</p> <p>Podnosilac predstavke, novinar jednog dnevnog lista, tražio je podatke o broju zaposlenih i saradnika Obavještajne službe i njenog prednika koje su bili povezane s nacističkim organizacijama. Obavještajna služba nije bila u mogućnosti da odgovori na njegov zahtjev jer u relevantno vrijeme nije raspolagala relevantnim informacijama koje je prikupljala nezavisna komisija istoričara.</p> <p>- Primjena kriterija razvijenih u predmetu Magyar Helsinki Bizottság v. Hungary [Veliko vijeće] i važna uloga novinara kao „javnog čuvara“ kada su u pitanju važna i osjetljiva pitanja koja se odnose na nedavnu historiju koja je bila i nastavila biti predmetom značajne javne rasprave.</p>

		<p>Član 10. ne nameće obavezu prikupljanja informacija koje su tražene u zahtjevu podnosioca predstavke, posebno kada se radi o značajno obimnom poslu, a naročito kada tražene informacije nisu ni postojale u nadležnom domaćem organu (paragrafi 34-38).</p> <p>Nedopuštena aplikacija.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Särgava v. Estonia, br. 698/19</p> <p>16. novembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo advokata na povjerljivost prepiske sa klijentima. Pretres advokatske kancelarije i oduzimanje elektronskih uređaja.</p> <p>Podnosilac predstavke je pored bavljenja advokaturom, radio kao privatni poduzetnik. Bio je osumnjičen za izvršenje određenih kriminalnih radnji, zbog čega su vlasti odobrile pretres njegove advokatske kancelarije, kuće i automobila. Pozivajući se na povjerljivost prepiske sa klijentima i da se isti elektronski uređaji koriste i za čuvanje podataka u vezi pruženih pravnih usluga, podnosilac predstavke se žalio na oduzimanje njegovog laptopa/mobilnog telefona i njihovo kasnije korištenje u okviru istrage.</p> <p>- Kvalitet zakonodavnog okvira u vezi sa digitalno pohranjenim podacima u ovoj specifičnoj situaciji kada je advokat osumnjičen u krivičnom postupku i/ili postupao u svojstvu različitom od advokata, te kako se privilegirani materijal razlikuje i odvaja od materijala u kojem lice nije postupalo kao advokat – u ovim drugim slučajevima ne može se osloniti na poverljivost odnosa advokat - klijent (paragrafi 96-109).</p> <p>- Pogledajte i pristup koji su istražni organi primjenili pri pravljenju kopije materijala i pretrage materijala na osnovu ključnih riječi ili bilo koje druge metode filtriranja elektronskog sadržaja.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 10</p>	<p>Assotsiatsiya NGO Golos and Others v. Russia, br. 41055/12</p> <p>16. novembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Izborna šutnja. Sloboda prenošenja informacija i ideja u vezi sa organizacijom slobodnih i poštenih izbora.</p> <p>Predmet se odnosio na zakonom propisani „period šutnje“ koji zabranjuje širenje određenih informacija tokom pet dana koji prethode danu izbora, i novčanu kaznu izrečenu podnosiocu predstavke, nevladinoj organizaciji, u vezi kršenja ove zabrane.</p> <p>- Uloga nevladinih organizacija u društvu (paragraf 76) i, u ovom slučaju, neodređena priroda optužbe protiv podnosioca predstavke i površan pristup nacionalnih sudova pri ocjeni ovakve optužbe, stvorili su neopravdani "efekat zastrašivanja" podnosioca predstavke u pogledu daljeg vršenja njegove funkcije „čuvara društva“ (paragrafi 84-87).</p>

		<p>- Preširoko postavljene odredbe i domet domaćeg izbornog zakonodavstva o „periodu šutnje“ jer se odnosio na sav materijal koji bi se mogao smatrati „vezanim“ za predstojeće izbore. U tom kontekstu, „izborni posmatrači bi generalno trebali da budu u mogućnosti da skrenu pažnju javnosti na potencijalna kršenja izbornih zakona i procedura kada do njih dođe“ (paragraf 88).</p> <p>- Obim diskrecionog prava država u pogledu nametanja kratkog „perioda šutnje i razmišljanja“ o aktivnoj kampanji prije izbora (paragraf 89).</p> <p>Utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Vasil Vasilev v. Bulgaria, br. 7610/15</p> <p>16. novembar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravo na privatni život i prepisku. Povjerljivost komunikacije između advokata i klijenta.</p> <p>Podnosilac predstavke, advokat koji brani klijenta u krivičnom predmetu, saznao je da je telefonski razgovor između njega i tog klijenta presretnut, snimljen i transkribovan kao rezultat tajnog praćenja klijentove telefonske linije. On se žalio da vlasti, iako su bile svjesne da je razgovor vođen između advokata i njegovog klijenta, nisu uništile snimak i transkripciju, kako to nalaže zakon.</p> <p>- Iako se slučajno presretnuti razgovor između podnosioca predstavke i njegovog klijenta, nije sastojao, striktno govoreći, od pravnog savjeta, podnosilac predstavke je i dalje imao pravo na pojačanu zaštitu komunikacije između advokata i klijenta (paragraf 90). Da li je mjera bila u skladu sa zakonom: Obaveza da se podaci odmah unište, koja je bila predviđena domaćim zakonom, nije bila razrađena nikakvim posebnim zaštitnim mjerama koje bi obezbjedile praktičnu primjenu (objavljivanje uputstva nije bilo dovoljno, paragrafi 91-94).</p> <p>- Član 6. stav 1: Isključenje javnosti u postupku za naknadu štete i nejavno izricanje presuda zbog dokaznog materijala koji je rezultat tajnog presretanja telefonskog razgovora podnosioca predstavke sa njegovim klijentom: vidjeti paragrafe 105-118.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8, te člana 6. st. 1 Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p>N. v. Romania (no. 2), br. 38048/18</p> <p>16. novembar 2021.</p>	<p>Pravo na privatni život. Oduzimanje poslovne sposobnosti.</p> <p>Predmet se odnosio na postupke u kojima su domaći sudovi, zasnivajući svoje odluke uglavnom na mišljenjima medicinskih vještaka, lišili podnosioca predstavke njegove poslovne sposobnosti i imenovali mu zakonskog</p>

	<p>Odjel IV</p>	<p>staratelja. Podnosilac predstavke se također žalio da nije imao nikakvu ulogu u naknadnom postupku koji je doveo do promjene njegovog zakonskog staratelja.</p> <p>- Zakonodavni okvir o licima kojima je oduzeta poslovna sposobnost i potrebne mjere zaštite u procesu donošenja odluka za lišenje poslovne sposobnosti i promjenu zakonskog staratelja. Obim slobodne procjene države zavisi od kvaliteta procesa donošenja odluka: vidjeti paragraf 53 i dalje, a posebno paragraf 63, 67, 68 i 74.</p> <p>- Član 46: Država je morala da usvoji opšte mjere u cilju usklađivanja svog zakonodavstva i prakse sa nalazima Ustavnog suda (koji je nedavno proglasio relevantne zakonske odredbe neustavnim i u suprotnosti sa međunarodnim obavezama države u pogledu zaštite prava osoba sa invaliditetom) i sa relevantnim međunarodnim standardima, uključujući sudsku praksu Suda, u ovom predmetu: vidjeti paragrafe 81-84.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 9 Član 34</p>	<p>Shortall and Others v. Ireland (odluka), br. 50272/18</p> <p>19. oktobar 2021. (pisani opravak 18. novembar 2021.)</p> <p>Odjel V</p>	<p>Obaveza polaganja zakletve. Podnosioci predstavke su irski političari i članovi organizacija civilnog društva. Oni su se žalili da tekst zakletve koja se prema Ustavu zahtjeva za funkciju predsjednika Irske i člana Državnog vijeća krši njihovu slobodu savjesti i slobodu vjeroispovijesti, obzirom da sadrži određene vjerske izraze (član 9).</p> <p>- Član 34 (status žrtve): vidi sažetak sudske prakse (paragrafi 46-49). Obim pojma „potencijalne žrtve“ prema Konvenciji. Podnosioci predstavke su trebali da pruže razumne i ubjedljive dokaze da su u stvarnom riziku da budu direktno pogođeni ovim zahtjevom Ustava (paragrafi 52-61).</p> <p>Aplikacija odbačena kao nedopuštena.</p>
<p>Član 6</p>	<p>Kikabidze v. Georgia, br. 57642/12</p> <p>16. novembar 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravo na pravično suđenje (krivični aspekt). Pravo na odbranu. Predmet se odnosi na pritužbu podnosioca predstavke da je njegovo suđenje za teško ubistvo drugog zatvorenika tokom izdržavanja kazne zatvora bilo nepravedno. On se žalio na vrijeme i sredstva koja su mu data za pripremu njegove odbrane, zakonitost pojedinih dokaza, te na nedostatke u obrazloženju odluke kojom je njegova žalba odbijena kao nedozvoljena.</p>

		<p>- Član 6. stav 3(b): Navodi o nedovoljnom vremenu i mogućnostima za pripremu odbrane zbog činjenice da je odbrana kasno dobila pristup dokazima optužbe (paragrafi 45-50): vidi, posebno, ulogu predsjedavajućeg sudije u osiguravanju da poteškoće koje je odbrana navodno iskusila tokom priprema za suđenje u kojem je učestvovala porota, ne utiču na suštinu prava podnosioca predstavke. Takođe vidi i kako je Sud uzeo u obzir složenost slučaja ubistva u zatvoru izvršenom prije skoro deceniju (paragrafi 49- 50).</p> <p>- Član 6. stav 3 (d): Navodno nezakonito i proizvoljno odbijanje dokaza odbrane (paragrafi 52-60 i trostruki test iz predmeta Murtazaliyeva v. Russia [Veliko vijeće]. Odluka o isključenju svih svjedoka koje je predložila odbrana morala je biti motivisana ozbiljnim razlozima koji prevazilaze pitanje poštivanja procesnih rokova od strane podnosioca predstavke (paragraf 57). Uloga predsjedavajućeg sudije, koji je krajnji čuvar pravičnosti postupka, da pažljivo odmjeri posljedice svoje odluke o svakom važnom procesnom pravu odbrane i da pruži detaljno obrazloženje u tom smislu (paragrafi 59-60).</p> <p>- Član 6. stav 1: Navodno neobrazložena odluka kojom je žalba podnosioca predstavke proglašena nedopuštenom: važnost postojanja žalbe u kontekstu suđenja sa učešćem porote (vidi predmet Taxquet v. Belgium [Veliko vijeće]) i neophodni razlozi za žalbenu odluku: vidi paragrafe 64 i 65.</p> <p>Vidi i reference na relevantne međunarodne materijale.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. Konvencije.</p>
--	--	--

Sedmični pregled sudske prakse

22. – 26. novembar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 6	<p>Baljak and Others v. Croatia, br. 41295/19</p> <p>25. novembar 2021.</p> <p>Odjel I</p> <p>Prevod presude dostupan na web stranici Ureda zastupnika Republike Hrvatske pred ESLJP, kliknite OVDJE.</p>	<p>Ratna šteta. Građanski aspekt prava na pravučno suđenje. Teret dokazivanja.</p> <p>Predmet se ticao smrti rođaka podnosioca predstavke tokom oružanog sukoba i građanske parnice za naknadu štete koju su podnosioci predstavke pokrenuli protiv države, navodeći da su vojnici ubili njihovog rođaka. Domaći sudovi, uključujući Ustavni sud, su odbili tužbe podnosioca predstavke na osnovu toga što nisu dokazali da je država odgovorna za smrt njihovog rođaka, uprkos činjenici da je on nestao dok je bio pod kontrolom hrvatskih vojnika, te da o njemu nije bilo vijesti sve dok njegovo tijelo nije pronađeno u masovnoj grobnici sa prostrelnom ranom na glavi.</p> <p>- Pravično suđenje: U skladu sa sudskom praksom Suda prema članu 2. Konvencije, u ovim je okolnostima postojala “snažna pretpostavka uzročnosti” između nestanka i ubistva rođaka podnosioca predstavke, tako da je, suprotno nalazima domaćih sudova, teret dokazivanja ostao na nadležnim državnim tijelima. Kao rezultat toga, zaključak do kojeg su došli domaći sudovi kada su odbili tužbu (prebacivanje tereta dokaza na podnosioc predstavlke) bio je „očigledno nerazuman“ prema Konvenciji.</p> <p>- Vidi Trivkanović v. Croatia (no. 2) o nametanju neprihvatljivog “nedostižnog standarda dokazivanja” za podnosioca predstavke, kao i međunarodni materijal, paragrafi 23-25. Prevod presude dostupan je na web stranici Ureda zastupnika Republike Hrvatske pred ESLJP, kliknite OVDJE.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
Član 6	<p>Mucha v. Slovakia, br. 63703/19</p> <p>25. novembar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Organizovani kriminal. Sporazumi o priznanju krivnje.</p> <p>Krivični aspekt prava na pravično suđenje. Podnosilac predstavke je osuđen na 23 godine zatvora za različita krivična djela organizovanog kriminala, uključujući i nasilna krivična djela. Dio obrazloženja domaćih sudova bio je zasnovan na iskazima saučesnika koji su predali dokaze državi nakon sklopljenih sporazuma o priznanju krivice. Osuđujuću presudu podnosiocu predstavke izreklo je potpuno isto tročlano sudsko vijeće koje je presudilo u pomenutim postupcima na osnovu sporazuma o priznanju krivice. Vijeće je priznalo da su te osude dio predmeta protiv podnosioca predstavke.</p>

		<p>- Pitanja nepristrasnosti i pretpostavke nevinosti: pritužba se odnosila na činjenicu da je isto vijeće osudilo podnosioca predstavke i osudilo njegove saučesnike nakon sklopljenih sporazuma o priznanju krivice. Pritužba se također odnosila na formulacije korištene u presudama protiv saizvršilaca za koje se tvrdi da su štetne po pravo podnosioca predstavke da se smatra nevinim.</p> <p>Vidite u ovom kontekstu specifičan scenario složenog krivičnog postupka koji uključuje nekoliko osoba kojima se ne može suditi zajedno u vezi sa krivičnim djelima organizovanog kriminala: paragrafi 49-68, uključujući upućivanje na pravo EU (paragraf 58).</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. stav 1 Konvencije.</p>
<p>Član 10</p>	<p>Biancardi v. Italy, br. 77419/16</p> <p>25. novembar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Pravo na zaborav. Objava ličnih podataka u člancima dostupnim na internetu. Obaveza deindeksiranja članka iz internetskih pretraživača.</p> <p>Slučaj se odnosio na sankcionisanje urednika novina u građanskom postupku zbog odbijanja da u određenom vremenskom periodu deindeksira članak dostupan na internetu. Članak je sadržavao lične podatke privatnih lica, a deindeksiranje je traženo radi zaštite njihovog prava na poštovanje ugleda.</p> <p>Situacija koja se problematizirala prvenstveno se odnosila na dužinu i lakoću pristupa dotičnim podacima, a ne na njihovo jednostavno održavanje na Internetu. Štaviše, u ovom slučaju, subjekt kome je upućen zahtjev za ograničenje pristupa podacima bio je urednik, novinar i vlasnik novinske internet stranice.</p> <p>- Predmet pokreće i pojašnjava dva pitanja: 1. da li se obaveza deindeksiranja materijala može nametnuti i administratorima novinskih arhiva dostupnih putem interneta, kao i provajderima internet pretraživača; i 2. relevantni kriteriji za balansiranje suprotstavljenih interesa (sloboda izražavanja i javni interes za pristup informacijama naspram prava pojedinca koji nije javna ličnost na ugled i/ili privatnost, uključujući zaštitu ličnih podataka). Vidi paragrafe 62-64.</p> <p>Vidi paragrafe 16-29 u vezi relevantnih evropskih materijala.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 5. stav 1</p>	<p>Turan and Others v. Turkey,</p>	<p>Lišenje slobode. Pritvor određen NPF nakon pokušaja državnog udara u Turskoj.</p>

	<p>br. 75805/16 i 426 druga</p> <p>23. novembar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Predstavke su se uglavnom odnosile na lišenje slobode/pritvor sudija, tužilaca ili članova Kasacionog suda i Vrhovnog upravnog suda zbog sumnje da su bili članovi organizacije koju su turske vlasti opisali kao terorističku organizaciju, nakon pokušaja državnog udara 15. jula 2016. godine.</p> <p>U ovom slučaju, pokrenulo se pitanje zakonitosti pritvora podnosioca predstavke, kao i široka primjena pojma „<i>in flagrante delicto</i>“: vidi paragrafe 79 do 84, vidi također i predmet Alparslan Altan v. Turkey i Baş v. Turkey; te primjena člana 15. Konvencije.</p> <p>Utvrđena povreda člana 5. stav 1. Konvencije.</p>
<p>Član 9</p> <p>Član 1 Protokola br. 7</p> <p>Član 3</p> <p>Član 5</p> <p>Član 8</p>	<p>Corley and Others v. Russia, br. 292/06 i 43490/06</p> <p>23. novembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na slobodu vjeroispovjesti. Protjerivanje stranaca.</p> <p>Slučaj se uglavnom odnosio na situaciju u kojoj su strani vjerski radnici sa zakonitim prebivalištem u Rusiji bili primorani da napuste zemlju prije nego što su ostvarili svoja procesna prava. Slučaj pokreće i pitanja da li su mjere zbog kojih su podnosioci predstavke bili prisiljeni na odlazak iz zemlje bile povezane sa njihovim ostvarivanjem prava na slobodu vjeroispovijesti i da li su se neopravdano miješale u pravo na poštovanje porodičnog života glavnih podnosioca predstavke i članova njihovih porodica.</p> <p>- Proceduralne zaštitne mjere pri protjerivanju stranaca (paragrafi 53 do 64): vlasti su namjerno stvorile situaciju u kojoj je podnosiocima predstavke uskraćena realna mogućnost da ostvare svoja procesna prava prema Konvenciji prije njihovog protjerivanja. Vidi, posebno, neuobičajeno brzo ispitivanje predmeta od strane vlasti i primoravanje jednog od podnosioca predstavke da potpiše nevažeće odricanje od prava na žalbu u zamjenu za njegovo puštanje na slobodu (paragraf 63). Vidi takođe uticaj ovog nalaza na primjenu člana 5 Konvencije (pritvor nije proveden u dobroj vjeri) u paragrafu 111.</p> <p>- Član 9: podnosioci predstavke su se žalili da su njihova vjerska uvjerenja ili aktivnosti naveli ruske vlasti da ih prisile na odlazak. Vidi paragrafe 79 do 89 i sažetak sudske prakse, uključujući predmet Nolan and K. v. Russia. Naime, vlasti su ubrzale postupak protiv podnosioca predstavke do te mjere da su odustali od pravnih formalnosti. Interesi nacionalne bezbjednosti ne mogu poslužiti kao opravdanje za bilo kakve mjere koje ometaju pravo na slobodu vjeroispovjesti (paragraf 88).</p> <p>Vidi takođe član 3, član 5 stav 1 i član 5 stav 5 (paragrafi 102-112), te član 8 (porodični život): podnosioci predstavke su odvojeni od svojih žena i djece, koji su ostali u Rusiji, u nemogućnosti da prate svoje muževe i očeve (vidi paragrafe 94 do 96).</p>

		Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 7, člana 2. Protokola br. 4, člana 3, člana 5, člana 8, te člana 9 Konvencije.
<p>Član 9</p> <p>Član 11</p>	<p>Centre of Societies for Krishna Consciousness in Russia and Frolov v. Russia, br. 37477/11</p> <p>23. novembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Sloboda vjeroispovjesti i okupljanja.</p> <p>Slučaj se uglavnom odnosio na neuspješne pokušaje udruženja podnosioca predstavke da traži zaštitu od neprijateljskih poruka regionalnih vlasti usmjerenih na Krishna pokret iznesenih u brošuri pod nazivom "Pazite na kultove". Brošuru su sastavili vladini stručnjaci u saradnji sa državnim univerzitetom, a ista je objavljena na osnovu odluke regionalne vlade, te dostavljena prosvjetnim radnicima radi dalje distribucije.</p> <p>- Član 34 (status žrtve nevladine organizacije/udruženja): izrazi koji omalovažavaju vjerski pokret ili etničku grupu, gdje udruženje podnosilac predstavke nije bilo lično na meti neprijateljskog govora (vidi predmet Aksu v. Turkey [Veliko vijeće]): paragraf 30.</p> <p>- Član 9: neprijateljski izrazi koje državne vlasti koriste da opisuju vjerski pokret i suprotstavljene interese kada je riječ o ostvarivanju prava na poštovanje slobode vjeroispovijesti i dužnosti državnih vlasti da javnosti daju informacije o pitanjima od opšteg značaja.</p> <p>- Slučaj se takođe odnosio na uskraćivanje odobrenja za organizaciju vjerskog događaja i pravo na javno okupljanje radi promocije religije, razmotreno prema članu 11 Konvencije tumačenom u svjetlu člana 9: vidjeti paragrafe 52 do 58 posebno o pravima manjinske grupe na slobodu vjeroispovjesti i okupljanja.</p> <p>Utvrđena povreda člana 9 u pogledu udruženja podnosioca predstavke, te člana 11. u vezi sa članom 9. Konvencije u pogledu gospodina Frolova.</p>
<p>Član 8</p> <p>Član 14</p> <p>Član 35</p>	<p>Tapayeva and Others v. Russia, br. 24757/18</p> <p>23. novembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Starateljstvo. Diskriminacija na osnovu spola.</p> <p>Slučaj se odnosio na majku i njenu djecu iz Čečenske Republike. Nakon smrti njenog muža i oca djece, djed po ocu oteo je djecu. Iako je majka pokrenula postupak u kojem je donesena odluka da mjesto stanovanja djece treba da bude kod nje, odluka je ostala neizvršena. Konačno, nakon ukidanja sudske odluke u postupku kasacionog preispitivanja, donesena je nova presuda kojom je naloženo da djeca borave kod svog djeda (koji je nezakonito zadržao djecu).</p>

		<p>Podnositeljica predstavke se pozvala na diskriminaciju zasnovanu na spolu kao razlog ovog neuspjeha u sudskom postupku. Tvrdila je da su odluke domaćih vlasti zasnovane na opštoj pretpostavci koja preovladava u regionu Sjevernog Kavkaza da je u najboljem interesu djece da borave sa svojim ocem ili – u slučaju da im je otac preminuo ili na neki drugi način odsutan – sa rođacima njihovog oca, a ne sa majkom (vidi takođe podneske trećih lica, paragraf 115).</p> <p>- Član 35. stav 1 (iscrpljivanje domaćih pravnih lijekova): od podnosioca predstavke se ne zahtjeva da vodi dalji postupak na domaćem nivou obzirom na nemogućnost izvršenja prve presude o boravištu djece, posebno imajući u vidu kakvu ulogu ima vremenski faktor u kontekstu porodičnih pitanja sa stanovišta člana 8 Konvencije (paragraf 72).</p> <p>- Član 14 u vezi sa članom 8: razlika u tretmanu žena u predmetima odlučivanja o starateljstvu, u regionu Sjevernog Kavkaza, koja nije proizišla iz formulacije zakonskih odredbi o starateljstvu nad djecom, već iz <i>de facto</i> politike državnih organa.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. u odnosu na sve aplikante, te povreda člana 14. u vezi člana 8. u odnosu na prvog aplikanta.</p>
<p>Član 6</p>	<p>Sassi and Benchellali v. France, br. 10917/15 i 10941/15</p> <p>25. novembar 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Terorizam. Krivični aspekt prava na pravično suđenje.</p> <p>Tokom njihovog zatočeništva u Gvantanamu, u američkoj bazi koja se nalazi na jugoistočnoj obali Kube, podnosiocima predstavke, državljane Francuske, posjetili su u tri navrata francuski službenici u kontekstu „tripartitne misije”, koju čine predstavnik Ministarstva vanjskih poslova, predstavnik Agencije za vanjsku sigurnost (DGSE) i predstavnik obavještajne jedinice Domaće obavještajne agencije (DST). Vlasti SAD su odobrile povratak podnosilaca predstavke u Francusku, gdje su uhapšeni i osuđeni za teroristička djela.</p> <p>- Pravično suđenje: administrativna misija državnih službenika na stranom tlu usmjerena je na identifikaciju pritvorenika i prikupljanje obavještajnih podataka, ali ne i na prikupljanje dokaza o krivičnom djelu (paragrafi 75 i 78). Navodi o zlostavljanju u inostranstvu trebaju biti uzeti u obzir tokom naknadnog krivičnog postupka (paragraf 89).</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1 Konvencije.</p>

Sedmični pregled sudske prakse
29. novembar – 3. decembar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 8</p> <p>Član 34</p>	<p>T.A. and Others v. the Republic of Moldova, br. 25450/20</p> <p>30. novembar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Najbolji interes djeteta.</p> <p>Pravo na porodični život. Petogodišnje dijete sa ozbiljnim zdravstvenim problemima premješteno je od bake i djeda, sa kojima je proveo cijeli život, u kuću biološkog oca. Tokom svog života dijete nikada nije živjelo sa ocem i bilo je snažno emocionalno vezano za baku i djeda. Baka i djed su se žalili u svoje i u ime djeteta da ovakva odluka nije u najboljem interesu djeteta.</p> <p>- Član 34 (zastupanje maloljetnika pred sudom): status bake i djeda da djeluju u ime djeteta: vidjeti paragrafe 31 do 37 i primjenu relevantnih kriterija navedenih u predmetu N.Ts. and Others v. Georgia.</p> <p>- Član 8: pravo na poštovanje porodičnog života bake i djeda u odnosu na najbolje interese njihovog unuka (paragraf 50), u situaciji kada je unuk cijeli život živio s njima, u poređenju sa pravima biološkog oca. Obaveza domaćih sudova da pronađu rešenje koje odražava najbolje interese djeteta, posebno na osnovu izvještaja specijalista (paragrafi 59 i 63). Vidi paragrafe 54 do 64 i predmet Hokkanen v. Finland.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 3</p> <p>Protokola</p> <p>br. 1</p>	<p>Mironescu v. Romania, br. 17504/18</p> <p>30. novembar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Pravo na slobodne izbore.</p> <p>Za vrijeme izdržavanja kazne podnosiocu predstavke nije bilo dozvoljeno da glasa na parlamentarnim izborima, iako mu pravo nije bilo ograničeno sudskim nalogom, samo iz razloga što je na dan izbora služio kaznu u zatvoru koji se nalazi van izborne jedinice u mjestu njegovog prebivališta.</p> <p>- Dok je državama dato široko polje procjene u organizovanju i vođenju svojih izbornih sistema, stroži test proporcionalnosti se primjenjuje prema Konvenciji kada je pojedincu ili grupi oduzeto pravo glasa (paragraf 41).</p> <p>- U sadašnjoj situaciji, postoji snažan evropski konsenzus u pogledu toga da se zatvorenicima koji se nalaze u situaciji podnosioca predstavke dozvoli da ostvare svoje pravo glasa (vidi paragraf 43 i materijal uporednog prava: paragrafi 19 i 20).</p>

		<p>- Polje slobodne procjene koje se ostavlja državama mjeri se u odnosu na evropski konsenzus (paragrafi 43 i 44), a primjeri drugih država mogu poslužiti u svrhu postupanja u skladu sa Konvencijom (paragraf 51).</p> <p>Utvrđena povreda člana 3. Protokola br. 1. uz Konvenciju.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Willems v. the Netherlands (odluka), br. 57294/16</p> <p>9. novembar 2021. (pismeni otpravak 2. decembar 2021.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Biometrijski pasoši. Pravo na privatni život.</p> <p>Podnosilac predstavke se žalio na obavezu uzimanja otisaka prstiju prilikom podnošenja zahtjeva za pasoš prema Zakonu o pasošima, kao i na čuvanje tih otisaka na mikročipu. Ovakva praksa uzimanja otisaka bila je rezultat usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa uredbom EU o sigurnosnim karakteristikama i biometriji u pasošima i putnim ispravama. Na zahtjev domaćeg suda za donošenje odluke o prethodnom pitanju, Evropski sud pravde je utvrdio da uzimanje i čuvanje otisaka prstiju predstavlja miješanje predviđeno zakonom i da je opravdano.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Da li je miješanje imalo "legitiman cilj": vidi paragrafe 24 i 25. - Da li je bilo neophodno u demokratskom društvu u skladu sa standardima Konvencije s obzirom na "pretpostavku ekvivalentne zaštite": vidi primjenu predmeta Bosphorus Hava Yolları Turizm ve Ticaret Anonim Şirketi v. Ireland [Veliko vijeće] i Avotiņš v. Latvia [Veliko vijeće] kada su u pitanju stroge međunarodne pravne obaveze za državu, isključujući bilo kakav manevarski prostor: paragrafi 26 do 36. <p>Aplikacija je nedopustiva.</p>
<p>Član 9</p>	<p>De Wilde v. the Netherlands (odluka), br. 9476/19</p> <p>9. novembar 2021. (pisani otpravak 2. decembar 2021.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Fotografije za pasoše. Sloboda vjeroispovjesti.</p> <p>Kada je podnositeljica predstavke pokušala da obnovi ličnu kartu i vozačku dozvolu, dostavila je svoje lične fotografije na kojima je na glavi nosila cjedilo. Fotografije su odbijene, u skladu sa zakonima na snazi, koji zahtijevaju da fotografija na službenim ličnim dokumentima prikazuje nosioca bez pokrivala za glavu, osim ako nošenje istog nije propisano iz vjerskih razloga. U konkretnom slučaju je procijenjeno da to nije razlog, suprotno navodima i mišljenju podnositeljice predstavke.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pojam "religija" ili "vjerovanje" koje treba zaštititi članom 9 i, posebno, potrebna ozbiljnost i kohezija: paragrafi 51 do 55. <p>Aplikacija je nedopustiva.</p>

<p>Član 10</p>	<p>Genov and Sarbinska v. Bulgaria, br. 52358/15</p> <p>30. novembar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Sloboda izražavanja.</p> <p>Aplikanti su popularni blogeri i politički aktivisti. Proglašeni su krivim za huliganizam i kažnjeni su zbog farbanja sprejom javnog spomenika povezanog s komunističkim režimom. Oni su svoj čin izveli u toku dugotrajnih protesta protiv vlasti, na sam dan godišnjice boljševičke revolucije 1917. godine, koristeći simbolički oblik izražavanja kako bi se uključili u politički protest (vidi paragraf 59).</p> <p>Oskrvnjenje javnih spomenika, do slučaja aplikanta, očigledno nikada nije bilo gonjeno kao djelo huliganstva, ali se presuda protiv njih nije smatrala iznenadnom i nepredvidivom promjenom sudske prakse (paragraf 67).</p> <p>- Vidi primjenjivost člana 10 u ovoj situaciji iz razloga navedenih u paragrafu 59 i preciziranje Suda da autori koji anonimno objavljuju, na primjer pod pseudonimom, i dalje uživaju zaštitu prema članu 10. Ovo je također još jedan slučaj u kojem podnosioci predstavke nisu na domaćem nivou otvoreno priznali djelo za koje se pozivaju na zaštitu člana 10 pred Sudom (stav 63).</p> <p>- Primjena i pojašnjenje kriterija postavljenih u predmetu Handzhiyski v. Bulgaria u odnosu na djela koja mogu da skrnave javni spomenik: vidjeti paragrafe 75, 76 i 81; i istorijski/politički kontekst uključen u paragrafu 83.</p> <p>Utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 2</p>	<p>Derenik Mkrtchyan and Gayane Mkrtchyan v. Armenia, br. 69736/12</p> <p>30. novembar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Odgovornost škole za smrt učenika.</p> <p>Predmet se odnosio na smrt unuka, odnosno sina podnosilaca predstavke, u državnoj školi, u dobi od deset godina, nakon tuče u učionici u kojoj nije bio prisutan razredni starješina. Smrt je nastala kao rezultat premlaćivanja, u odsustvu nastavnika, od strane učenika iz istog razreda koji nisu ranije bili nasilni.</p> <p>- Nivo odgovornosti školskih vlasti za zaštitu zdravlja i dobrobiti učenika, posebno male djece: u ovom kontekstu vidjeti primjenu Osman testa i općih principa u predmetu Kurt v. Austria [Veliko vijeće]. Rijetka situacija u kojoj je žrtva bila posebno ranjiva zbog zdravstvenih problema za koje školska uprava nije znala, te kada medicinsko osoblje nije bilo dostupno u školi na dan incidenta da pruži medicinsku pomoć: vidjeti paragrafe 49 do 61.</p> <p>- Odgovor pravosuđa: vidi ozbiljne nedostatke i kašnjenja u vođenju istrage: paragrafi 63 do 68.</p> <p>- Vidi i predmet Kayak v. Turkey, u vezi sa smrtonosnim ubodom nožem kojeg je jedan učenik nanio drugom.</p>

		Utvrđena povreda procesnog aspekta člana 2. Konvencije.
Član 6	Jallow v. Norway , br. 36516/19 2. decembar 2021. Odjel V	<p>Online učešće na ročištu za priznanje roditeljskog prava.</p> <p>Podnosilac predstavke je državljanin Gambije gdje i živi. Podnio je zahtjev da mu se priznaju roditeljska prava u odnosu na njegovo biološko dijete, koje živi u Norveškoj, a nakon smrti djetetove majke. Požalio se da je morao prisustvovati sudskom ročištu u postupku putem interneta, preko skajpa, jer mu nije odobrena viza za ulazak u Norvešku iz razloga imigracione kontrole. Dozvoljeno mu je da bude prisutan preko Skype-a, dok je njegov advokat bio fizički prisutan na ročištu radi zastupanja.</p> <p>- Vidi kako se principi izloženi u predmetu Marcello Viola v. Italy u vezi sa učešćem optuženog u krivičnim raspravama putem video linka primjenjuje na ovaj građanski kontekst i relevantne elemente za procjenu pravičnosti postupka kada stranka nije mogla lično prisustvovati ročištu iz nesudskih razloga, ali joj je bilo dozvoljeno da učestvuje putem interneta zahvaljujući posebnim sudskim aranžmanima.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. Konvencije.</p>

Sedmični pregled sudske prakse

6. – 10. decembar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 3</p> <p>Član 8</p>	<p>Savran v. Denmark, br. 57467/15</p> <p>7. decembar 2021.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Deportacija migranta nakon krivične osude. Snažne veze sa zemljom iz koje se deportuje.</p> <p>Podnosilac predstavke je turski državljanin koji je zakonito ušao u Dansku kada je imao šest godina. Iako je osuđen kao punoljetan za krivično djelo razbojništva, oslobođen je izdržavanja kazne s obzirom na psihičku bolest (paranoidna šizofrenija), te je upućen na psihijatrijsku njegu. Donesen je i nalog za protjerivanje sa trajnom zabranom ponovnog ulaska u zemlju.</p> <p>Iako je sud u početku smatrao neprikladnim izvršenje naloga o protjerivanju, Viši sud je odbio da opozove nalog o protjerivanju i podnosilac predstavke je deportovan u Tursku. Žalio se da je njegovo udaljenje u Tursku predstavljalo kršenje člana 3. Konvencije, jer u zemlji u koju je deportovan nije imao stvarnu mogućnost da dobije odgovarajući i neophodan psihijatrijski tretman, uključujući praćenje i nadzor, u vezi sa svojom paranoidnom šizofrenijom. Pozvao se i na kršenje člana 8.</p> <p>- Član 3: Reafirmacija standarda i principa iz predmeta Paposhvili v. Belgium [Veliko vijeće] u ovom novom kontekstu i, posebno, pojašnjenje relevantnosti testa i njegovog obima u kontekstu protjerivanja teško bolesnih stranaca. Informacija o načinu na koji će se ovaj test primijeniti, te prirodni obaveza država u ovom domenu (paragrafi 121-147).</p> <p>- Član 8: obim pojma „porodični život“ u pogledu teško bolesnog mlađeg punoljetnika: paragrafi 172-179. Usklađenost postupka opoziva sa kriterijima Konvencije. Deportacija i pravo na privatni život trajno nastanjenog migranta u ovom novom kontekstu, a posebno činjenica da su nadležni organi Danske službeno utvrdili da podnositelj predstavke nije krivično odgovoran zbog duševne bolesti u vrijeme kada je krivično djelo počinjeno (paragrafi 194 do 196). Vidi primjenu kriterija navedenih u predmetu Maslov v. Austria [Veliko vijeće]: paragrafi 181 do 201.</p> <p>- Vidi međunarodne i evropske materijale: paragrafi 79 do 84.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije. Nije utvrđena povreda člana 3. Konvencije.</p>

<p>Član 8</p>	<p>Abdi Ibrahim v. Norway, br. 15379/16</p> <p>10. decembar 2021.</p> <p>Veliko vijeće</p>	<p>Usvojenje djeteta.</p> <p>Aplikantica je državljanka Somalije muslimanske vjeroispovijesti. Dobila je status izbjeglice u Norveškoj 2010. godine. S njom je bio sin koji je u to vrijeme bio beba. Kasnije te godine, beba je prvobitno smještena u hitnu njegu, a zatim u kršćansku porodicu, uprkos želji aplikantice da je daju na usvojenje ili njenim rođacima ili somalijskoj ili muslimanskoj porodici. Tvrdila je da je ovakvo postupanje za posljedicu imalo kršenje Konvencije (članovi 8., 9. i pred Velikim vijećem, član 2 Protokola br. 1).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Novi kontekst: želja biološke majke da njeno dijete, koje je bilo u hraniteljstvu dok je još bio beba, bude odgajano u skladu sa svojom religijom, koja se razlikovala od vjere hraniteljske porodice (potencijalnih usvojitelja). - Slučaj se ispituje prema članu 8 (porodični život) tumačen u svjetlu člana 9 (vidi paragrafe 140 do 142). Vidjeti paragrafe 143 do 162 u vezi a) odluke da se hraniteljstvo zamijeni usvojenjem suprotno željama biološke majke, b) principa iz predmeta Strand Lobben and Others v. Norway [Veliko vijeće], te c) fokusa domaćih sudova na interese djeteta umjesto pokušaja kombinovanja oba skupa interesa i činjenicu da je veći značaj pridat protivljenju hranitelja „nepotpunom usvajanju“. Što se tiče muslimanske vjere majke i njene želje da njen sin bude odgojen u skladu s njenim vjerskim uvjerenjima i porijeklom, vidjeti paragrafe 155 do 161. - Pojam "tužbe" pred Sudom u smislu predmeta Velikog vijeća Radomilja and Others v. Croatia (prevod presude dostupan na web stranici Ureda zastupnika Republike Hrvatske pred ESLJP, kliknite OVDJE) i domet člana 2. Protokola br. 1 u ovom kontekstu: vidjeti paragrafe 136 do 139. - Član 46: najbolji interes djeteta mora biti najvažniji faktor i u pogledu indikacije bilo kakvih pojedinačnih mjera; a što se tiče opštih mjera, vidi na koji način su uzeti u obzir napori tužene Vlade prema Konvenciji: paragrafi 179 do 185. <p>Vidi takođe međunarodno pravo i materijale uporednog prava u paragrafima 73 do 82.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
----------------------	--	--

<p>Član 10</p> <p>Član 17</p>	<p>Wojczuk v. Poland, br. 52969/13</p> <p>9. decembar 2021.</p> <p>Odjel I</p>	<p>Sloboda izražavanja.</p> <p>Podnosilac predstavke je bio historičar umjetnosti zaposlen u javnom muzeju. Žalio se na krivičnu osudu za klevetu i izrečenu novčanu kaznu, jer je anonimnim pismima upućenim nadležnim državnim organima optužio svog poslodavca, direktora državnog muzeja, za propuste u sferi finansijskog poslovanja i zapošljavanja. Podnosilac predstavke je negirao da je autor pisanih izjava koje su mu pripisali domaći organi i koje čine srž ove aplikacije.</p> <p>- Novi scenario u kojem podnosilac predstavke, pozivajući se na slobodu izražavanja, negira kako u postupku u matičnoj zemlji, tako i u svojoj aplikaciji pred Sudom, da je autor izjava za koje je osuđen na domaćem nivou: vidjeti paragrafe 38 do 41 i relevantne presedane. Uticaj ovakvog stanja stvari na ocjenu da li je podnosilac predstavke zloupotrijebio pravo na podnošenje individualne predstavke pred Sudom u smislu člana 35 stav 3 (a): vidjeti paragrafe 46 do 50.</p> <p>- Pojam "zviždača" kako je definisano sudskom praksom Suda: paragrafi 83 do 88; kritike upućene instituciji i zaštita pravnih lica (paragrafi 71 i 93). Da li je mešanje u takvom kontekstu bilo „neophodno u demokratskom društvu“: paragrafi 79 do 106.</p> <p>- Član 17: da li je podnosilac predstavke zloupotrijebio zaštitu slobode izražavanja suprotno članu 17: paragrafi 42 do 45.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 6</p>	<p>Hamzagić v. Croatia, br. 68437/13</p> <p>9. decembar 2021.</p> <p>Odjel I</p> <p>Prevod presude dostupan je na web stranici Ureda zastupnika Republike</p>	<p>Pravo na invalidsku penziju. Građanski aspekt prava na pravično suđenje.</p> <p>Predmet se odnosio na pritužbu podnosioca predstavke da je o njegovom pravu na invalidsku penziju odlučeno u upravnom postupku na osnovu nalaza vještaka kojima je nedostajala relevantna kompetentnost i neutralnost da procijene njegovo stanje.</p> <p>Dva nalaza i mišljenja medicinskih vještaka zaposlenih u organu uprave imala su odlučujuću ulogu u ocjeni osnovanosti njegovog zahtjeva; vještaci koji su dali mišljenje u slučaju podnosioca predstavke nisu bili specijalisti psihijatrije, niti specijalisti za bilo koju drugu bolest od koje je podnosilac predstavke patio.</p> <p>Žalio se da nije bio u mogućnosti da dobije nezavisno psihijatrijsko vještačenje u vezi sa svojim invaliditetom. Podnosiocu predstavke je dodijeljena invalidska penzija u Njemačkoj, ali ne i u Hrvatskoj.</p>

	<p>Hrvatske, kliknite OVDJE</p>	<p>- Vidi pregled sudske prakse o vještačenju u parničnom postupku: paragrafi 40 do 44. Specifična situacija u kojoj je penzija dodjeljena u drugoj državi i uticaj ovakve odluke na ocjenu da li se vještačenje provedeno u drugoj državi moglo smatrati opravdanim (vidjeti paragrafe 48 do 52, te 57). Pravičnost postupka u svjetlu odbijanja prijedloga podnosioca predstavke za novo psihijatrijsko vještačenje (paragrafi 56 i 57).</p> <p>Evropski sud je primijetio da svaka država ima svoje kriterije za priznavanje prava na invalidsku penziju, te da je granica za priznanje invalidnosti u Hrvatskoj postavljena prilično visoko, u smislu uticaja koji zdravstveni problemi moraju imati na radnu sposobnost osobe. Činjenica da je podnositelju predstavke pravo na invalidsku penziju priznato u Njemačkoj, prvenstveno po osnovi PTSP-a, nije bila od važnosti za utvrđivanje invalidnosti po hrvatskom pravu. Također, od važnosti nije bila niti specijalizacija vještaka koji su dostavili mišljenja u predmetu podnositelja predstavke na nacionalnom nivou.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 1 Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p>S.-H. v. Poland (odluka), br. 56846/15 i 56849/15</p> <p>16. novembar 2021. (pisani otpravak 9. decembar 2021.)</p> <p>Odjel I</p>	<p>Priznanje odnosa roditelj-dijete. Državljanstvo. Pravo na privatni i porodični život.</p> <p>Roditelji podnosilaca predstavke su istospolni par, koji su djecu dobili na osnovu sporazuma o surogat majčinstvu, a njihov odnos roditelj-dijete priznao je Vrhovni sud Kalifornije. Od svog rođenja žive u Izraelu kao porodična zajednica sa svojim roditeljima, te imaju dvojno američko/izraelsko državljanstvo.</p> <p>Žalili su se da poljske vlasti nisu priznale njihov zakonski odnos roditelj-dijete sa njihovim biološkim ocem, zbog čega nisu mogli ostvariti pravo na poljsko državljanstvo, niti pravo da kao članovi porodice građanina EU imaju pravo na slobodno kretanje unutar EU. Podnosioci predstavke nikada nisu živjeli u Poljskoj.</p> <p>Prihvatljivost aplikacije: da li je odbijanje poljskih vlasti da podnositeljima predstavke priznaju zakonski odnos roditelj-dijete sa biološkim ocem i posljedično odbijanje da se potvrdi sticanje poljskog državljanstva na osnovu porijekla uticalo na njihov "privatni život". Primjena principa iz predmeta Denisov v. Ukraine [Veliko vijeće] i Usmanov v. Russia: paragrafi 65 do 76.</p> <p>Neosnovana aplikacija.</p>

<p>Član 6</p>	<p>Filat v. the Republic of Moldova, br. 11657/16</p> <p>7. decembar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Ukidanje poslaničkog imuniteta. Krivični aspekt prava na pravično suđenje.</p> <p>Podnosiocu predstavke je ukinut poslanički imunitet, nakon što je protiv njega pokrenuta krivična istraga. Žalio se na izjave zvaničnika nakon što mu je ukinut poslanički imunitet, pozivajući se na pretpostavku nevinosti.</p> <p>Vidite novi kontekst: osporene izjave su date u okviru postupka u nacionalnom parlamentu u cilju odlučivanja da li su dokazi koje je prikupilo javno tužilaštvo dovoljni za skidanje poslaničkog imuniteta podnosiocu predstavke. Vidi paragrafe 42 do 51.</p> <p>Nije utvrđena povreda člana 6. stav 2 Konvencije.</p>
<p>Član 10</p> <p>Član 11 u svjetlu člana 10</p>	<p>Yefimov and Youth Human Rights Group v. Russia, br. 12385/15 i 51619/15</p> <p>7. decembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Optužba protiv osnivača udruženja za ekstremističko djelo. Pretpostavka nevinosti.</p> <p>Podnositelj predstavke je osoba koja je bila predmet krivičnog gonjenja zbog navodnog govora mržnje, kao i udruženje čiji je bio osnivač, a koje je raspušteno na osnovu toga što je prvi aplikant bio osumnjičen za ekstremističko djelo.</p> <p>- Član 10 u kontekstu krivičnog postupka pokrenutog protiv podnosioca predstavke u vezi sa objavljivanjem njegovih stavova i stavljanja njegovog imena na listu terorista i ekstremista: paragrafi 34 do 48.</p> <p>- Član 11. posmatran u svjetlu člana 10. i zahtjeva „kvaliteta zakona“.</p> <p>Zakon prema kojem ostvarivanje osnovnog prava na slobodu udruživanja zavisi od odluke istražitelja da proglasi osobu osumnjičenom za ekstremističko djelo, ne ispunjava kriterij „kvaliteta zakona“ u mjeri u kojoj daje nesputano diskreciono pravo istražnim organima i ne nude nikakvu zaštitu od zloupotrebe (vidi paragraf 53 i dalje).</p> <p>Odluka da se udruženje smatra odgovornim za navodno nezakonito ponašanje njegovog osnivača, nezavisno od ponašanja samog udruženja, proglašena je proizvoljnom: vidi posebno paragraf 72, uključujući pretpostavku nevinosti u ovom kontekstu.</p> <p>Utvrđena povreda člana 10 u pogledu prvog aplikanta, kao i člana 11. u vezi sa članom 10 Konvencije u vezi oba aplikanta.</p>

<p>Član 11</p>	<p>Yakut Republican Trade-Union Federation v. Russia, br. 29582/09</p> <p>7. decembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Novo pitanje. Sloboda udruživanja. Sindikat zatvorenika.</p> <p>Podnosiocu predstavke, savezu sindikata Jakuta, je naređeno da iz svog članstva izbaci sindikat “zaposlenih” zatvorenika zbog zakonske zabrane sindikalnog udruživanja zatvorenika.</p> <p>Novina o pitanju da li je sindikalna sloboda po Konvenciji primjenjiva na zaposlene zatvorenike.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Član 34: Da li podnosilac predstavke uživa status žrtve iako je osporeno ograničenje uticalo na njegovog člana: vidjeti paragraf 30. - Razlika između zatvorskog rada i "običnog zaposlenja" u svrhu sindikalne aktivnosti: paragraf 44. - Nalog domaćih sudova, da iz saveza izbaci sindikat zaposlenih zatvorenika: vidi posebno trenutni nedostatak dovoljnog konsenzusa između država članica Vijeća Evrope u pogledu prava zatvorenika da se pridruže i formiraju sindikate, te polje slobodne procjene dato državama u ovoj sferi: paragrafi 39 do 47. - Vidi takođe da je sloboda sindikata bitan element društvenog dijaloga (paragraf 40), da je Konvencija „živi instrument“ (paragraf 45), te uporednopravni materijal (paragrafi 16 do 19). <p>Nije utvrđena povreda člana 11. Konvencije.</p>
<p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p>Godlevskaya v. Russia, br. 58176/18</p> <p>7. decembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Oduzimanje imovine u krivičnom postupku.</p> <p>Predmet se odnosio na naredbu za oduzimanje i prodaju nepokretne imovine podnositeljice predstavke, koju su sudovi donijeli nakon krivične osude njenog bivšeg supruga, kako bi se nadoknadila šteta građanskoj stranci; i generalno na konačno oduzimanje, bez naknade, zakonito stečene imovine od lica koje nije bilo optuženo u krivičnom postupku niti, <i>a fortiori</i>, osuđeno.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bračni ugovor je stavio supružnike pod zakonski režim razdvajanja imovine i podnosilac predstavke je kupila i uknjižila spornu imovinu na svoje ime, čiji je vlasnik bila u smislu domaćeg zakona (vidi paragrafe 51 do 63). Nepostojanje pravnog osnova za izrečenu mjeru, za razliku od paragrafa 62 u predmetu Bokova v. Russia i drugi scenariji: paragraf 51. <p>Utvrđena povreda prava na imovinu iz člana 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>

<p>Član 6</p>	<p>Ghrenassia v. Luxembourg, br. 27160/19</p> <p>7. decembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Građanski aspekt prava na pravično suđenje/pravo na pristup sudu. Podnosilac predstavke se žalio na pretjerani formalizam Kasacionog suda.</p> <p>- Specifičan scenario u kojem Vrhovni sud nije dao dovoljno razloga kada je proglasio zahtjeve podnosioca predstavke neprihvatljivim. U tom slučaju, vidi neophodnost da Vrhovni sud uspostavi „ravnotežu“ između prava na pristup sudu i njegove primjene/tumačenja proceduralnih zahtjeva propisanih domaćim zakonom: vidjeti naročito paragrafe 36 i 37.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. stav 1 Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Danilenko v. Russia, br. 7000/17 i 81319/17</p> <p>7. decembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Pravo na porodične posjete u zatvoru. Pravo na privatni i porodični život. Predmet se, između ostalog, ticao zakonskih ograničenja porodičnih posjeta u zatvoru. Tačnije, predmet se, između ostalog, odnosi na ograničenje učestalosti porodičnih posjeta licima kojima je u fazi istrage određen pritvor, a posebno na proširenje sudske prakse iz predmeta Chernenko and Others v. Russia (odluka) sa osuđenih zatvorenika na osobe u pritvoru (paragrafi 46 do 50).</p> <p>Vidi i način računanja roka od šest mjeseci za podnošenje predstavke u vezi fizičkog odvajanja staklenom pregradom (paragrafi 51 do 53).</p> <p>U pogledu žalbe aplikanta u vezi porodičnih posjeta, Sud je utvrdio da je ovaj dio aplikacije kasnio i da se mora odbiti u skladu sa članom 35. stavovima 1. i 4. Konvencije. Stoga je aplikacija u ovom dijelu proglašena nedopustivom.</p> <p>U predmetu je utvrđena povreda člana 5. stav 4 Konvencije po drugom osnovu, tačnije zbog propusta domaćih sudova da suštinski preispitaju prigovore aplikanta na rješenja o pritvoru.</p>
<p>Član 46</p>	<p>Stoyanov and Tabakov v. Bulgaria (br. 2), br. 64387/14</p> <p>7. decembar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Izvršenje presude Evropskog suda za ljudska prava. Aplikacija se ticala kontinuiranog neizvršenja pravosnažnih domaćih presuda donesenih u korist podnosioca predstavke, na osnovu kojih je opštinsko vijeće bilo u obavezi da pokrene postupak privatizacije radi prodaje imovine podnosiocima predstavke pod povlaštenim uslovima.</p> <p>U ranijoj sudskoj presudi iz 2013. godine, koja se odnosi na isti postupak privatizacije, Sud je presudio protiv tužene države po aplikaciji koju su podnijeli isti podnosioci predstavke. Drugi put je aplikaciju razmatrao Sud</p>

		<p>dok je izvršenje presude Suda iz 2013. godine od strane bugarskih vlasti nadzirao Komitet ministara prema članu 46. Konvencije.</p> <p>- Vidi kriterije utvrđene sudskom praksom u vezi sa članom 35. stav 2. (b) Konvencije, prema kojima se aplikacija treba proglasiti neprihvatljivom ako je „u suštini ista kao stvar koju je Sud već ispitao [...] i ne sadrži nove relevantne informacije”.</p> <p>Vidi također u vezi člana 46 i "nadležnosti" Suda u takvoj situaciji i ulogu Komiteta ministara u nadzoru izvršenja presuda Suda (paragrafi 28 do 38).</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. stav 1 Konvencije, kao i člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 10</p>	<p>Standard Verlagsgesellschaft mbH v. Austria (br. 3), br. 39378/15</p> <p>7. decembar 2021.</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Sloboda izražavanja. Anonimnost lica koji ostavljaju komentare online.</p> <p>Podnosilac predstavke je medijska kuća koja izdaje dnevne novine i vodi internet portal vijesti na kojima prenosi članke i omogućuje forume za diskusiju na internetu. Predmet se odnosio na sudske naloge podnosiocu predstavke da otkrije podatke o registrovanim korisnicima online platforme koji su anonimno objavili uvredljive komentare na njegovoj web stranici.</p> <p>Ovi komentari bili su upućeni dvojici političara i jednoj političkoj stranci. Podnosilac predstavke je odbio da otkrije informacije o davaocima komentara, tvrdeći da dotični podaci korisnika predstavljaju novinarske izvore i da su stoga zaštićeni uredničkim povjerljivošću.</p> <p>- Novo pitanje. Obaveza da se omogući pristup podacima koji otkrivaju identitet lica koji su objavili komentare na internet portalu za objavljivanje vijesti.</p> <p>- Obzirom da su se javnosti obratili komentatori, a ne novinari, ne može se smatrati da su bili novinarski „izvori“: za detalje vidi paragrafe 69 do 71.</p> <p>- Kompanija koja je podnosilac predstavke djelovala je kao host provajder u vezi sa objavljivanjem spornih komentara, ali je to bila samo jedna od njenih uloga kao medijske kuće. Opšta funkcija kompanije podnosioca predstavke zaštićena je slobodom štampe: paragrafi 71 do 73.</p>

		<p>- Interes korisnika Interneta da se njihov identitet ne otkrije i uticaj ukidanja anonimnosti autora onlajn komentara na slobodu štampe medijske kompanije: paragrafi 74 do 80. Konvencija ne predviđa apsolutno pravo na anonimnost na internetu. Za njegove granice/ograničenja i kontekst političkog govora i debate od javnog interesa vidi posebno paragrafe 91 i 92.</p> <p>- Ne radi se o građanskoj ili krivičnoj odgovornosti host provajdera za komentare korisnika objavljene na njegovom portalu (suprotno predmetu Delfi AS v. Estonia [Veliko vijeće]). U ovom konkretnom kontekstu, pogledajte pojašnjenje o nivou kontrole koji se zahteva od domaćih sudova prilikom sprovođenja vježbe balansiranja između suprotstavljenih interesa u postupcima koji se odnose na otkrivanje korisničkih podataka i polje slobodne procjene država kada je u pitanju politički govor: vidi paragrafe 89 do 96, a posebno paragraf 95.</p> <p>- Vidi takođe relevantne međunarodne i evropske materijale: paragrafi 40 do 48, kao i paragrafe 70 i 92.</p> <p>Utvrđena povreda člana 10. Konvencije.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Jarrand v. France, br. 56138/16</p> <p>9. decembar 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Pravo na dom. Pretres prostorija. Optužbe za zlostavljanje ranjive osobe.</p> <p>U hitnoj policijskoj akciji izvršen je pretres doma podnosioca predstavke, a nakon što nije vratio svoju stariju, zavisnu i vrlo ranjivu majku u dom za njegu, kršeći na taj način naredbu suda u okviru istrage zbog optužbi za „zlostavljanje ranjive osobe“.</p> <p>- Situacija u kojoj je ponašanje podnosioca predstavke bila takva da je policijska intervencija neophodna u kontekstu „zlostavljanja ranjive osobe“ od strane fizičkog lica (paragrafi 84 do 87). Vidi pozitivnu obavezu država u vezi sa zaštitom ranjivih osoba (paragraf 85) i njihovu slobodu procjene u tom pogledu (paragrafi 86 i 87).</p> <p>- Propust domaćih sudova da razmotre da li je pritvor podnosioca predstavke bio u skladu sa članom 5. stav 1. Konvencije i da li je predstavljao kršenje člana 5. stav 5. (paragrafi 92 do 97).</p> <p>Utvrđena je povreda člana 5. stav 1 i 5 Konvencije. Nije utvrđena povreda člana 8.</p>

Sedmični pregled sudske prakse

13. – 17. decembar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
<p>Član 1 Protokola br. 1</p>	<p>Zaklan v. Croatia, br. 57239/13</p> <p>16. decembar 2021.</p> <p>Odjel I</p> <p>Prevod presude dostupan je na stranici Ureda zastupnika RH pred ESLJP, klikni OVDJE.</p>	<p>Oduzimanje novčanog iznosa na graničnom prelazu.</p> <p>Predmet se odnosio na pokušaje podnosioca predstavke da izvrši povrat novčanog iznosa koju su jugoslovenske vlasti zaplijenile 1991. godine u Hrvatskoj, kada je ta država još bila dio bivše Jugoslavije. Naime, organi bivše SFRJ su u januaru 1991. na graničnom prijelazu sa Mađarskom podnositelju privremeno oduzeli 4.350 njemačkih maraka i 100 američkih dolara koje je pokušao prenijeti preko državne granice protivno zakonu. Novac mu je privremeno oduzet i položen na račun Saveznog državnog inspektorata u Beogradu. Navedeno tijelo je 1991. pokrenulo prekršajni postupak protiv podnositelja. Nakon proglašenja neovisnosti Republike Hrvatske, svi takvi postupci prekinuti su Uredbom Vlade do okončanja sukcesije nakon raspada SFRJ.</p> <p>- Odgovornost tužene države prema Konvenciji: paragrafi 75-86.</p> <p>- U kontekstu sukcesije država, produženi prekid postupka koji sprečava podnosioca predstavke da dobije povrat novca koji mu je privremeno oduzet: paragrafi 89-96.</p> <p>Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Budimir v. Croatia, br. 44691/14</p> <p>16. decembar 2021.</p> <p>Odjel I</p> <p>Prevod presude dostupan je na stranici Ureda</p>	<p>Automatski prekid radnog odnosa zbog vođenja krivičnog postupka. Pravo na privatni život.</p> <p>Podnosilac predstavke se žalio na oduzimanje dozvole za rad kao inspektora za motorna vozila dok se protiv njega vodi krivični postupak zbog navodnog falsifikovanja zapisnika o pregledu vozila, te na njegovu momentalno otpuštanje, iako je kasnije oslobođen svih optužbe (nedovoljno dokaza).</p> <p>Dozvola mu je na kraju vraćena. On je bezuspješno tražio naknadu štete od države. Požalio se da je zbog oduzimanja dozvole ostao bez posla nekih pet godina i da je izgubio jedini izvor prihoda za koji nije dobio naknadu.</p> <p>- Vidi primjenu člana 8 prema predmetu Denisov v. Ukraine [Veliko vijeće] pristup zasnovan na posljedicama: paragrafi 45 do 47. Otpuštanje s posla u privatnom preduzeću i pozitivne obaveze države prema članu 8.</p>

	<p>zastupnika RH pred ESLJP, klikni OVDJE.</p>	<p>Konvencije. Centralno pitanje momentalnog otpuštanja s posla do utvrđivanja stvarne odgovornosti za djelo za koje se sumnjiči: paragrafi 58 do 64.</p> <p>Utvrđena povreda člana 8. Konvencije.</p>
<p>Član 1. Protokola br. 1</p>	<p>Grbac v. Croatia, br. 64795/19</p> <p>16. decembar 2021.</p> <p>Odjel I</p> <p>Prevod presude dostupan je na stranici Ureda zastupnika RH pred ESLJP, klikni OVDJE.</p>	<p>Vlasništvo. Dosjelost.</p> <p>Predmet se ticao imovinskog spora između podnosioca predstavke i lokalnih vlasti: podnosilac predstavke je bezuspešno tvrdio da je <i>ex lege, odnosno</i> dosjelošću stekao vlasništvo nad određenim djelovima zemljišnih parcela, iz razloga što su ovi dijelovi bili u njegovom posjedu, odnosno u posjedu njegovih pravnih prednika u periodu dužem od osamdeset godina.</p> <p>- Pojam "imovine": vidjeti paragrafe 100 do 121 presude za pitanje u kojoj mjeri je zahtjev podnosioca predstavke da se proglašava vlasnikom sporne imovine imao dovoljnu osnovu u nacionalnom pravu da bi se primjenjivao član 1. Protokola br. 1.</p> <p>Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.</p>
	<p>Genderdoc-M and M.D. v. the Republic of Moldova, br. 23914/15</p> <p>14. decembar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Homofobni komentari i nasilje.</p> <p>Slučaj se ticao homofobnih izjava pojedinca, koje su dovele do sudskog postupka u kojem je učestvovalo udruženje podnosioca predstavke i kasnijeg zlostavljanja M.D. (pojedinačnog podnosioca predstavke), uključujući napad na ulici i verbalno zlostavljanje. Udruženje podnosilac predstavke, koje zastupa interese LGBT osoba u zemlji, žalilo se na nedostatak zaštite državnih organa od govora mržnje prema pripadnicima LGBT zajednice. Pojedinačni aplikant se pozvao na članove 3, 8 i 14. Konvencije.</p> <p>- Član 34 (status žrtve): Pojam "direktne ili indirektne žrtve" nevladine organizacije: udruženje podnosilac predstavke ne može se žaliti u svoje ime na kršenje prava svojih članova i korisnika prema članu 8. uzetog bilo zasebno ili u vezi sa članom 14: vidjeti paragraf 25.</p> <p>- Pojedinačni aplikant, M.D.: vidi članove 3. i 14. Konvencije u vezi homofobnog nasilja i dužnost vlasti da istraže postojanje moguće veze između diskriminatornog motiva i čina nasilja. Nedostatak smislene istrage o nasilju motivisanom mržnjom prema homoseksualcu podriva povjerenje javnosti u državnu antidiskriminacijsku politiku: vidjeti paragrafe 33 do 45, uključujući pregled relevantne sudske prakse.</p>

		Utvrđena povreda člana 3. u vezi sa članom 14. Konvencije.
<p>Član 6</p> <p>Član 8</p>	<p>Gražulevičiūtė v. Lithuania, br. 53176/17</p> <p>14. decembar 2021.</p> <p>Odjel II</p>	<p>Privremeno udaljenje sa profesionalne dužnosti.</p> <p>Podnosilac predstavke je doktorica, koja je takođe radila i kao klinički istraživač. Sa funkcije kliničkog istraživača privremeno je suspendovana nakon što je jedan od njenih pacijenata umro, a odluka je bila zasnovana na sumnji da je prekršila svoje dužnosti kliničkog istraživača. Žalila se na svoju suspenziju po članu 8., te da je konačna sudska odluka, kojom je oslobođena krivice, ukinuta, kršeći princip <i>res judicata</i> i član 6. stav 1. Konvencije.</p> <p>- Član 6. stav 1: primjer odstupanja od principa <i>res judicata</i>, a da to nije opravdano suštinskim i uvjerljivim karakterom predmeta podnosioca predstavke i pregled sudske prakse u vezi principa pravne sigurnosti. Uporedite sa presedanima u kojima je narušen princip pravne sigurnosti kako bi se ispravio „osnovni nedostatak” ili „pogreška pravde” (paragrafi 72 do 82).</p> <p>- Član 8 (“prag ozbiljnosti”): sporna privremena suspenzija se odnosila samo na profesionalne zadatke podnositeljice predstavke na radnom mjestu i nije imala nikakve veze s njenim privatnim životom: vidi primjenu principa iz predmeta Denisov v. Ukraine [Veliko vijeće] – pristup zasnovan na posljedici u ovom medicinskom kontekstu i kada osporena odluka nije uticala na glavnu doktorsku profesionalnu dužnost podnosioca predstavke: paragrafi 101 do 111 presude.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6. stav 1. Konvencije.</p>
Član 6	<p>Melgarejo Martinez de Abellanosa v. Spain, br. 11200/19</p> <p>14. decembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Porezi. Pravo na pravično suđenje.</p> <p>Predmet se odnosi na upravni postupak u kojem je aplikant, nakon što je platio poreski dug od 296.031 euro (EUR) koji je, pored glavnog duga, uključivao i naknadu za zakašnjelu isplatu i zateznu kamatu, podnio dvije odvojene prijave za neosnovano plaćanje, jednu u odnosu na glavni dug, a drugu u pogledu doplate i kamata. Odobrena je prijava koja se odnosi na glavni dug, dok je prijava u vezi sa doplatom i kamatama odbačena.</p> <p>- Vidi primjenljivost krivičnog aspekta člana 6. stav 1 u pogledu nametanja naknade za zakašnjelo plaćanje (paragraf 25).</p>

		<p>- Navodna različita sudska praksa domaćih sudova između predmeta podnosioca predstavke i predmeta njegove braće i sestara; i obaveza davanja obrazložene presude: paragrafi 29 do 43.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6 u vezi sa nedostacima u obrazloženju odluka.</p>
<p>Član 3</p> <p>Član 14</p>	<p>Tunikova and Others v. Russia, br. 55974/16 i 3 druga</p> <p>14. decembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Nasilje u porodici.</p> <p>Podnosioci predstavke su bili žrtve nasilja u porodici, od strane svojih partnera ili (bivših) muževa. Žalile su se da ih domaće vlasti nisu zaštitile od djela nasilja u porodici zbog manjkavog domaćeg pravnog okvira i nedostatka pravnih lijekova protiv nasilja u porodici, a također iz razloga što vlasti nisu istražile djela nasilja čiji su oni bili žrtve. Također su se žalili da propust državnih organa da uspostave posebne mjere za borbu protiv rodno zasnovanog nasilja nad ženama predstavlja diskriminaciju.</p> <p>- Član 3: Različiti oblici fizičkog i psihičkog nasilja nad ženama od strane njihovih partnera i (bivših) muževa koji spadaju u djelokrug člana 3, zbog čega za državu proizilaze pozitivne obaveze prema članu 3: vidi paragrafe 74-122: obaveza da se uspostavi pravni okvir, da se spriječi poznati rizik od zlostavljanja, te da se sprovede efikasna istraga.</p> <p>- Član 3 uzet u vezi sa članom 14 (vidi predmet Volodina v. Russia, 2019): Nasilje u porodici je oblik diskriminacije žena na osnovu pola. Propust države da zaštiti žene od nasilja u porodici krši njihovo pravo na jednaku zakonsku zaštitu, bez obzira da li je takav propust namjeran ili ne (paragrafi 127-130). Pošto se pokazalo da u državi postoji strukturalna pristrasnost, podnosioci predstavke nisu morali da dokazuju da su i oni pojedinačno bili žrtve predrasuda (vidi paragraf 129).</p> <p>- Član 46: Podnosioci predstavke su se žalili na strukturnu/sistemsku disfunkciju državnog pravnog sistema u slučajevima nasilja u porodici. Sud je primjetio da se situacija nije promjenila otkako je prvi put identifikovao takve strukturne nedostatke u predmetu Volodina protiv Rusije, 2019. Pogledajte detaljne mjere koje tužena država treba da preduzme kako bi brzo ispunila svoje obaveze prema Konvenciji i upućivanje na princip supsidijarnosti u paragrafima 146-158.</p> <p>Utvrđena povreda člana 3., te povreda člana 14. u vezi sa članom 3. Konvencije.</p>
Član 10	<p>Mukhin v. Russia, br. 3642/10</p>	<p>Sloboda štampe.</p>

	<p>14. decembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Podnosilac predstavke, glavni i odgovorni urednik novina, žalio se na svoju krivičnu osudu zbog objavljivanja kontroverznog teksta u novinama čiji je autor neko drugo lice, kao i na zabranu distribucije novina. Domaći sud je smatrao da su radnje podnosioca predstavke predstavljale javne pozive drugim ljudima da se uključe u „ekstremističke aktivnosti“ kako je definisano u Zakonu o suzbijanju ekstremizma.</p> <p>- Sloboda štampe i uredničkih izbora. Pravna klasifikacija publikacije kao „ekstremističkog materijala“ od strane sudova i prestanak distribucije novina: paragrafi 121 do 185.</p> <p>- Vidi i položaj podnosioca predstavke da se žali ovom Sudu na osnovu člana 10. u vezi sa prestankom statusa medija koji je uticao na njega kao glavnog urednika: paragrafi 157 do 160.</p> <p>- Vidi takođe princip supsidijarnosti i ulogu Suda u utvrđivanju da li je način na koji su domaći sudovi tumačili i primjenjivali domaće pravo u skladu sa Konvencijom: paragraf 139.</p> <p>Član 17 se ne primjenjuje: vidjeti paragrafe 82 do 84 i paragrafe 156, te 178.</p> <p>Utvrđena povreda člana 10.</p>
<p>Član 8</p>	<p>Samoylova v. Russia, br. 49108/11</p> <p>14. decembar 2021.</p> <p>Odjel III</p>	<p>Objava ličnih podataka. Pravo na privatni i porodični život i dom.</p> <p>Podnosilac predstavke se žalila na nezakonito i neopravdano zadiranje u njenu privatnost i povredu njenog ugleda. Njena pritužba se ticala otkrivanja njenih privatnih podataka u jednoj nacionalnoj televizijskoj emisiji, bez saglasnosti, u sklopu izvještavanja o tekućem krivičnom postupku protiv njenog supruga, penzionisanog tužioca.</p> <p>Konkretno, novinarka je pokazala pismo poreske uprave koje je sadržalo, uz podatke njenog supruga, puno ime i prezime podnosioca predstavke, službenu adresu registracije firme, njen službeni matični broj kao poreskog obveznika i prijavljeni prihod.</p> <p>- Primjenljivost člana 8 (paragrafi 59 do 66): zaštita ličnih podataka u vezi sa objavljivanjem adrese stanovanja podnosioca predstavke, punog imena i njenog identifikacionog broja poreskog obveznika (ID): vidjeti paragrafe 64 i 102; te slike unutrašnjosti njenog drugog doma: vidi paragrafe 66 i 103.</p>

		<p>- Pritužba na zadiranje u privatnost koju je podnio supružnik visokog funkcionera u specifičnom kontekstu borbe protiv korupcije. Vidi posebno paragraf 96, činjenica da je šteta koja je prouzrokovana uživanju prava podnositeljice predstavke na poštovanje njenog ugleda bila ograničena i nije se protezala dalje od "puke asocijacije" sa njenim mužem u kontekstu medijskog doprinosa raspravi o pitanju od javnog interesa, a koja se tiče njenog supruga.</p> <p>- Objavljivanje prijavljenih prihoda na nacionalnoj televiziji u popularnom programu (paragrafi 97, 98, te 104) i njene adrese, njenog identifikacionog broja poreskog obveznika i slika unutrašnjosti seoske kuće: vidjeti paragrafe 100 do 104. Vidi i balansiranje između prava zaštićenih članovima 8. i 10. i novinarske slobode.</p> <p>Utvrđena povreda člana 6., te povreda člana 8. Konvencije u pogledu objave njene adrese, ID broja, te fotografija seoske kuće.</p>
<p>Član 4</p>	<p>G.S. v. the United Kingdom (odluka), br. 7604/19</p> <p>23. novembar 2021. (Pismeni otpravak 16. decembar 2021.)</p> <p>Odjel IV</p>	<p>Trgovina ljudima.</p> <p>Podnositeljica predstavke je osuđena kao punoljetno lice za krivična djela u vezi sa uvozom kokaina 2007. godine.</p> <p>Nekoliko godina kasnije, prepoznata je kao žrtva trgovine ljudima. Ona je bezuspješno tražila produženje roka za podnošenje žalbe na svoju osudu, na osnovu toga što su ti novi dokazi (priznanje njenog statusa žrtve trgovine ljudima) doveli u pitanje osnovanost njene osude. Apelacioni sud je ocjenio i utvrdio da podnositeljica predstavke u vrijeme izvršenja krivičnog djela nije bila pod tolikim nivoom prinude da bi njena krivična djela ili krivica bila svedena na ili ispod tačke u kojoj nije bilo u javnom interesu da bude procesuirana.</p> <p>- Krivično gonjenje žrtava trgovine ljudima i dužnost država da preduzmu operativne mjere za zaštitu takvih žrtava (paragrafi 18 do 25). U ovom slučaju, podnositeljica predstavke je uhapšen, optužen, suđen i osuđen prije nego što je Konvencija Vijeća Evrope o borbi protiv trgovine ljudima iz 2005. godine ("Konvencija protiv trgovine ljudima") koja je stupila na snagu 1. februara 2008. godine, te prije nego što je ista ratificirana i stupila na snagu u Ujedinjenom Kraljevstvu: vidi kontrirajuću praksu u predmetu V.C.L. and A.N. v. the United Kingdom; a Apelacioni sud je detaljno razmotrio u kojoj mjeri se može smatrati da je podnositeljica predstavke bio primoran da počinu krivično delo.</p> <p>Aplikacija je nedopustiva.</p>

<p>Član 3</p> <p>Član 13</p>	<p>Ivan Karpenko v. Ukraine, br. 45397/13</p> <p>16. decembar 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Uslovi u zatvoru.</p> <p>Predmet se odnosio na zabranu, primjenjivu na sve doživotne zatvorenike, da imaju bilo kakav kontakt sa zatvorenicima iz drugih ćelija, kad god bi se viđali tokom šetnje na otvorenom ili u drugim rijetkim prilikama boravka van svojih ćelija, i nepostojanja efikasnog domaćeg pravnog lijeka u tom pogledu.</p> <p>Član 3: vidi pregled sudske prakse: paragrafi 52 do 57. Situacija opisana kao „sistemska segregacija” (paragraf 60) i nepoštivanje evropskih zatvorskih pravila (paragrafi 61).</p> <p>U vezi člana 13 (efikasan pravni lijek), vidi takođe paragrafe 71 do 76.</p> <p>Utvrđena povreda člana 3. Konvencije, te člana 13. u vezi sa članom 3. Konvencije.</p>
<p>Član 3</p> <p>Član 11</p> <p>Član 13</p>	<p>Women's Initiatives Supporting Group and Others v. Georgia, br. 73204/13 i 74959/13</p> <p>16. decembar 2021.</p> <p>Odjel V</p>	<p>Zaštita LGBT javnog skupa. Obaveze države.</p> <p>Slučajevi su se ticali navodnog propusta tužene države da zaštiti LGBT javni skup podnosilaca predstavke od homofobičnog i/ili transfobičnog nasilja tokom sukoba sa kontrademonstrantima - aplikanti su bili okruženi i brojčano nadjačani od strane rulje koja im je prijetila smrću i nasumično pribjegavala fizičkim napadima - i da sprovede efikasnu istragu o incidentu.</p> <p>- Članovi 3. i 14. Konvencije: Odgovornost države za zlostavljanje koje je motivisano mržnjom od strane privatnih lica: paragrafi 59 i dalje. Prag ozbiljnosti koji se traži prema članu 3. Konvencije u situaciji kada pitanje da li su podnosioci predstavke zadobili „fizičke povrede određene težine nije odlučujuće”: paragrafi 60 i 61.</p> <p>Procesne obaveze države (vidi predmet Identoba and Others v. Georgia): s obzirom na nivo neopravdanog nasilja i agresije protiv podnosilaca predstavke, Sud nije smatrao da je laka administrativna sankcija dovoljna da oslobodi državu njene proceduralne obaveze prema članu 3 (paragraf 65).</p> <p>„Odugovlačenje istrage razotkrilo je dugogodišnju nesposobnost domaćih vlasti – što se takođe može protumačiti kao nespremnost – da ispitaju homofobične i/ili transfobične motive koji stoje iza nasilja” (paragraf 66).</p> <p>Vidi i pozitivne suštinske obaveze države da obezbjedi adekvatnu zaštitu od napada motivisanih mržnjom: paragrafi 68 do 78, uključujući obavezu preduzimanja preventivnih operativnih mjera (paragraf 70),</p>

		<p>pasivnost vlasti u odnosu na ranija nasilna djela za koju se smatra da je doprinijela kasnijem širenju zločina iz mržnje protiv LGBT zajednice (paragraf 76), kao i indikacije službenog pristanka, dopuštanja, pa čak i aktivnog učešća u pojedinačnim djelima motivisanim predrasudama (paragraf 78).</p> <p>- Član 11 u vezi sa članom 14: paragrafi 79 do 84.</p> <p>Utvrđena povreda materijalnog i procesnog aspekta člana 3. u vezi sa članom 14., te člana 11. u vezi sa članom 14. Konvencije.</p>
--	--	--

Sedmični razvoj sudske prakse
20. – 24. decembar 2021. godine

Član	Predmet	Razvoj sudske prakse
Član 1. Protokola br. 1	Stożkowski v. Poland , br. 58795/15 21. decembar 2021. Odjel I	Oduzimanje imovine u kontekstu krivičnog postupka i obaveze države u pogledu čuvanja ove imovine. U okviru krivičnog postupka protiv aplikanta, njegov automobil je prvobitno zaplijenjen kako bi se pokrile sve novčane kazne ili odštete koje su mogle proizaći iz predstojećeg krivičnog suđenja. Dugotrajno oduzimanje automobila aplikanta i njegovo čuvanje na otvorenom policijskom parkiralištu rezultiralo je desetostrukim smanjenjem vrijednosti vozila. Aplikant je bezuspješno tražio kompenzaciju za gubitak svog zaplijenjenog automobila. - Sudska praksa o privremenom oduzimanju imovine radi sudskog postupka: paragrafi 52-61. Konkretno, vidjeti pojašnjenje šta se zahtjeva od vlasti u kontekstu zaplijene automobila u krivičnom kontekstu, paragrafi 67-77. - Pitanje obeštećenja po domaćem zakonu u vezi oduzimanja imovine u toku krivičnog postupka: ispitivanje postojećeg pravnog okvira (moguće deliktne tužbe protiv države pod određenim uslovima); izostanak bilo kakve naknade za pretrpljenu štetu u ovom slučaju: vidjeti paragrafe 78-81. Utvrđena povreda člana 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.